

1 istinu, cijelu istinu i ništa osim istine.

2 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam. Možete sjesti.

3 Gospodine Milovančeviću, molim Vas da isključite svoj mikrofoni.

4 G. MILOVANČEVIĆ: Oprostite, časni Sude.

5 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvolite gospodine Whiting, imate
6 riječ.

7 G. WHITING: [simultani prijevod] Hvala, časni Sude.

8 SVJEDOK: AERNOU VAN LYNDEN

9 [Svjedok odgovara putem prevoditelja]

10 Ispituje gospodin Whiting:

11 [Tužitelj ispituje putem prevoditelja]

12 P: Gospodine, dobar dan. Molim Vas da kažete u zapisnik svoje ime.

13 O: Aernout van Lynden.

14 P: Molim Vas da kažete slovo po slovo svoje ime.

15 O: A-E-R-N-O-U-T.

16 P: Gospodine van Lynden, i Vi i ja govorimo engleski, a prije svega,
17 radi prevodilaca moramo polako govoriti kako bi mogli da nas prevode. A ono
18 što je možda još važnije, treba da napravimo pauzu između pitanja i odgovora
19 kako bismo njima dali vremena da nas sustignu i nas obojica treba to da
20 imamo na umu.

21 Sada ću proći kroz Vašu biografiju. Pročitati ću je ako nemate ništa
22 protiv. Vi ste rođeni 31. decembra 1954. godine.

23 O: Da.

24

25

26

27

28

29

30

- 1 P: Vi imate i holandsko i britansko državljanstvo.
- 2 O: Ne, ja sam samo Holanđanin, ali moja majka je Engleskinja.
- 3 P: A Vi ste se školovali u Engleskoj?
- 4 O: Da. U velikoj mjeri. Srednju školu sam završio tamo.
- 5 P: Vi ste bili marinac dvije i po godine?
- 6 O: Da.
- 7 P: Imate titulu barona - tako ste mi rekli da biste više voljeli da
- 8 Vas zovem gospodin "Van Lynden".
- 9 O: Tačno.
- 10 P: Nakon Vašeg obrazovanja i vojne službe, radili ste kao dopisnik 23
- 11 godine.
- 12 O: Tačno.
- 13 P: Neka od mjesta u kojima ste radili kao dopisnik bili su Iran,
- 14 Irak, Bejrut, Afganistan. Izvještavali ste sa ratišta u Zalivskom ratu,
- 15 zatim na Balkanu.
- 16 O: Da. Prvo sam izvještavao razne sukobe koje ste spomenuli. Nakon
- 17 toga sam otišao u junu 1991. godine u Sloveniju i izvještavao sam o sukobu
- 18 iz tog regiona sve do 1999.
- 19 P: Prvo ste radili kao dopisnik za određeni broj holandskih novina,
- 20 zatim ste kao slobodni izvještlač jedan vremenski period radili za Washington
- 21 Post, Observer i BBC radio. Da li je to tačno?
- 22 O: Da. To je tačno. To je bilo tokom 1970-te, a zatim i 1980-tih
- 23 godina.
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 P: 1988. godine Vi ste pristupili *Sky Newsu*, a mislim da je to
2 stanica koja emituje iz Londona, zar ne?

3 O: Da, 1988. godine pristupio sam *Sky Newsu*, a to je bio TV kanal
4 koji emituje 24 sata vijesti i ima sjedište u Londonu.

5 P: Vi ste tamo radili do 2001. godine. Poslije toga ste prestali da
6 budete ratni izvještač nakon što ste to radili 23 godine i počeli ste da
7 predajete. Ali sada ste šef katedre za novinarstvo i masovne komunikacije na
8 Američkom univerzitetu u Bugarskoj.

9 Predimo sada na 1991. godinu. Već ste rekli da ste u junu 1991.
10 godine počeli da izvještavate o sukobu u bivšoj Jugoslaviji jer ste otišli u
11 Sloveniju, a tada ste radili za *Sky News*. Možete li nam reći šta je bio Vaš
12 zadatak kada ste otišli u Sloveniju u junu 1991. godine? Dakle, šta je bio
13 konkretno?

14 O: Da izvještavam o događajima koji su se tamo dešavali. Onog dana
15 kada smo stigli u Sloveniju - mi smo stigli uveče - tada su Slovenci
16 proglasili nezavisnost iz Jugoslavije i tada je izbio sukob između
17 slovenačkih snaga, u velikoj mjeri teritorijalne odbrane i policije s jedne
18 strane, a s druge strane jugoslovenske armije.

19 P: Koliko ste dugo ostali u Sloveniji?

20 O: Otprilike dvije i pol nedjelje, možda ukupno tri.

21 P: A kud ste otišli nakon toga?

22 O: Prvo sam upućen kući, a to je u to vrijeme bilo u Bruxellesu, a
23 tamo je bila i moja supruga koja je diplomata. A nakon par dana pozvao me
24 moj urednik i rekao da želi da idem u Beograd da bih izvještavao o situaciji

25

26

27

28

29

30

1 koja se pogoršava, i to odnosi između Srbije i Hrvatske, tako da sam otišao
2 avionom u Beograd i to je bilo negdje u drugoj polovini jula 1991. godine.

3 P: U to vrijeme, da li je Sky News imao, ukoliko znate, neke veze,
4 kontakte s jugoslavenskom televizijom?

5 O: Da, imali smo kontakte. Odmah nakon što je počeo da emituje Sky
6 News početkom 1989. godine, šef međunarodnog odeljenja jugoslavenske
7 televizije, Jakša Ščekić, došao je u London i ugovorio je sporazum sa šefom
8 Sky News-a kojim je jugoslavenska televizija imala prava da reemituje
9 vijesti Sky News-a 12 sati dnevno. A zauzvrat, ukoliko bi Sky News došao na
10 teritorij Jugoslavije, imao bi pravo pristupa fotografijama koje su snimili
11 kamermani Jugoslavenske televizije, dobili bismo na korištenje sve ono što
12 su oni imali na raspolaganju i njihovu pomoć. Kada sam došao u Beograd u
13 julu 1991. godine, Jakša Ščekić je došao po mene na aerodrom i organizovao
14 je jednog lokalnog producenta koji je bio i moj prevodilac, pošto ja nisam
15 govorio srpsko-hrvatski, da bi išao sa mnom na teren. I ideja je bila da
16 radimo sa timovima jugoslovenske i beogradske televizije koji su bili na
17 terenu i da možemo imati pristup njihovim snimcima kao i kameranima, na
18 primjer da koristimo ono što su kamermani snimili kada se govori direktno u
19 kameru.

20 P: Koliko ste dugo bili u Beogradu?

21 O: Samo dan, prvi dan i noć, ali sljedećeg dana zajedno sa Zoranom
22 Kusovcem, koji je bio producent na terenu, oklopnim vozilom smo otišli u
23 Bihać, a to je na sjeverozapadu Bosne. Tamo smo ostali tokom noći, a
24 sljedećeg dana smo stupili u vezu sa kamermanom izvještačem beogradske
25
26
27
28
29
30

1 televizije u gradu koji se zvao Dvor na Uni, a on je s druge strane granice
2 u Hrvatskoj, s druge strane bosanske granice u Hrvatskoj.

3 P: Časni Sude, molim Vijeće da pogleda stranicu 21, dokaznog predmeta
4 23, atlas, a osobito koordinatu C3 i mislim da ćete vidjeti da je Dvor odmah
5 uz Bosanski Novi.

6 P: Kada ste otišli u Dvor, da li je on bio pod kontrolom Srba ili
7 Hrvata ako možete da nam kažete?

8 O: Kontrolisali su ga Srbi.

9 P: Kada ste tamo stigli, da li ste naišli na neke vojnike ili borce
10 na ulazu u Dvor?

11 O: Mora se proći rijeka Una, tako da tu ima most, a na mostu ili
12 pored mosta bili su naoružani Srbi koji su nas pregledali i mi smo sa
13 kamermanom i izvještačem beogradske televizije otišli tamo. Mi smo se s
14 njima našli u Bosanskom Novom, prešli smo s njima. Oni su tamo bili dobro
15 poznati i objasnili smo stražarima da smo s njima i zato nam je bilo
16 dozvoljeno da uđemo. Čovjek je morao imati dokument, službeni dokument da bi
17 mogao preći most, ali tom prilikom nije bio problem, a kasnije se
18 ispostavilo da je to zamka tipa kvaka 22.

19 P: Doći ćemo do toga. Tom prilikom da li ste, nakon što ste prešli
20 most i prošli pored stražara, da li ste nastavili do štaba u Dvoru ili ste
21 otišli negdje drugdje?

22 O: Ne. Rečeno nam je da je bilo incidenta u kojem je došlo do
23 otvaranja vatre tokom noći u obližnjem selu koje se zove Struga i koliko se
24 sjećam, odvedeni smo tamo. Mi smo se vozili našim automobilima. Kada smo
25 stigli, tamo su bile jedinice Jugoslovenske armije koje su bile razmještene.

26

27

28

29

30

1 Komandant, koliko se sjećam, bio je potpukovnik u JNA. On je bio bosanski
2 Srbin. Kasnije sam se sreo s njim u 1992. godini u Brčkom u sjevernoj Bosni.
3 On nam je objasnio da je njegova jedinica dobila naređenje da bude u
4 Strugaru kao tampon. Strugar je bio hrvatsko selo. U njemu su živjeli Srbi.
5 Oni su prethodno veče bili napadnuti; napali su ih Srbi iz Dvora. I vidjeli
6 smo znake pucnjave, vidjeli smo tragove, rupe od metaka. Koliko sam mogao da
7 vidim, nije se koristila teška artiljerija nego automatske puške i druge
8 puške.

9 Rečeno nam je da je poginuo veliki broj ljudi; ja sam vidio dosta
10 veliki broj ljudi koji su ubijeni. U vrijeme kad smo mi pošli, pravljene su
11 mrtvački sanduci, a većina stanovnika je pobjegla u šume; i u tom periodu
12 većina ljudi se vraćala kućama nakon razmještanja JNA.

13 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Možete li se sjetiti imena
14 potpukovnika?

15 SVJEDOK: Ne sjećam se.

16 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, pogledajte u atlasu:
17 Struga se može naći sjeverno od Dvora, na stranici 21, koordinata C3.

18 P: Rekli ste da su neki ljudi ubijeni. Da li znate koliko je bilo
19 ubijenih?

20 O: Koliko se sjećam, otprilike četvoro.

21 P: Da li su oni bili Srbi ili Hrvati?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Četvero Hrvata je bilo ubijeno. Dozvolite da to preformulišem:
2 znam za barem četiri Hrvata koji su ubijeni. Rečeno nam je, iako ih tada
3 nismo vidjeli, da su bila ubijena i dva Srbina, a narednog dana smo bili na
4 sahrani tih dvojice Srba i potvrđeno nam je da su ta dvojica Srba, koji su
5 ušli u Strugar, da su oni bili naoružani i da su ubijeni u pucnjavi.

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da to razjasnimo. Ta dvojica Srba,
7 koji su u Strugi ubijeni, bili su naoružani.

8 SVJEDOK: Da, oni su bili dio snaga, oružanih snaga koje su ušle u
9 Strugu veče prije našeg dolaska tamo.

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

11 G. WHITING: [simultani prijevod] Hvala časni Sude.

12 P: Gospodine van Lynden, da li ste Vi vidjeli tijela tih četvorice
13 Hrvata?

14 O: Ja se sjećam, nisam siguran da li sam vidio svu četvoricu, ali sam
15 vidio barem neke od njih i snimili smo ih. Tijela su im prije ukopa bila
16 oprana.

17 P: Da li ste mogli vidjeti kako su bili odjeveni?

18 O: Kako se sjećam, jedan od njih je već bio skinut pošto su se tijela
19 čistila kao što sam rekao. Drugi nije bio, i bili su obučeni u civilnu
20 odjeću.

21 P: Da li ste mogli da kažete, kada ste ih vidjeli, da li su oni
22 nosili u trenutku kada su ubijeni... šta su imali na sebi kad su bili
23 ubijeni?

24 O: /prijevod engleskog transkripta: "Da."/

25 P: Da li je na njima bilo, da li su se mogle vidjeti rupe od metaka
26
27
28
29
30

1 koje bi sugerisale...

2 O: Da, bilo je krvi.

3 P: Da li ste vidjeli oružje u vezi sa tim tijelima? Da li su nosili
4 neko oružje na sebi i da li je bilo nekih pokazatelja da su nosili oružje?

5 O: Ne. Mora da je među seljanima bilo nekog oružja, jer barem neki su
6 uzvratili vatru kada su Srbi ulazili u grad i ubili dvojicu Srba, ali nisam
7 lično vidio nikakvo oružje osim onoga koje su imali vojnici JNA koji su tu
8 bili razmješteni.

9 P: A sada, da li ste saznali... rekli su da su srpske snage napale to
10 selo. Da li ste znali koje su to bile srpske snage?

11 O: To su bile snage Teritorijalne odbrane u Dvoru. Nakon nekoliko
12 sati u Strugi nam je potvrđeno pošto smo se vratili u Dvor i tada smo
13 odvedeni u štab snaga Teritorijalne odbrane u Dvoru i potvrđeno nam je tamo
14 da su oni izvršili taj napad.

15 P: Da li ste bili u mogućnosti da posmatrate pripadnike te
16 Teritorijalne odbrane bilo u Dvoru ili u Strugi?

17 O: Oni više nisu bili u Strugi kad smo mi ušli u Strugu, oni su bili
18 raspoređeni na obroncima Dvora. Na improvizovanim položajima podigli su
19 barikade, neki su se ukopali, ali to nisu bili adekvatni rovovi. Zauzeli su
20 neke obrambene položaje i nekoliko ih je bilo oko štaba.

21 Mnogi su bili često samo djelimično naoružani, imali su borbenu
22 opremu, ali ne cijelu borbenu opremu.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Neki su nosili odjeću, uniforme jugoslovenske vojske, ali pošto je
2 jugoslovenska vojska bazirana na regrutima, na regrutaciji, imali su - to su
3 bili oni koji su odslužili vojni rok - imali su također mješavinu
4 naoružanja. Neki su imali samo lično naoružanje, neki su imali kalašnjikove,
5 neki su imali mitraljeze, ali uglavnom su imali lovačke puške.

6 P: Da li ste ikada bili u mogućnosti da otkrijete odakle je došlo to
7 oružje koje ste opisali? Pored ovih lovačkih pušaka, kada je riječ o
8 profesionalnom naoružanju, kalašnjikovima, o mitraljezima?

9 O: Mi smo ih pitali otkud im naoružanje i dobijali smo različite
10 odgovore. Rečeno nam je da je to dio odbrambenog oružja za Teritorijalnu
11 odbranu uobičajeno naoružanje. Drugi su rekli da su dobili dodatno
12 naoružanje iz Beograda.

13 P: Opisali ste nam šta ste saznali u vezi sa onim što se desilo, to
14 jest da su srpske snage koje ste opisali kao snage Teritorijalne odbrane
15 napale selo Struga. Da li ste bili u mogućnosti da saznate šta je bio cilj
16 napada?

17 O: Ponovo, dobijali smo različita objašnjenja od različitih ljudi s
18 kojima smo razgovarali. Jedno od objašnjenja, možda bi se to moglo nazvati
19 zvaničnim objašnjenjem koje smo dobili u Štabu u Dvoru, je da je cilj ove
20 operacije bilo da se oslobodi Struga hrvatske policije. I to je bio cilj po
21 njima. Drugi su tvrdili da je cilj bio da se to cijelo područje oslobodi
22 Hrvata, da je cilj bio da se pobrinu da stanovništvo Struge ode.

23 P: A da li se sjećate s kim ste razgovarali?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Pa, ne s nekim od komandanata, već s nekim od ljudi s kojima smo
2 razgovarali tog prvog dana u Dvoru. Oni su nam to rekli da je to zbog
3 sigurnosti Srba u Dvoru bilo neophodno da hrvatsko stanovništvo Struge ode.

4 P: Ljudi s kojima ste Vi razgovarali, da li su oni bili Srbi ili
5 Hrvati?

6 O: To su bili Srbi, pripadnici Teritorijalne odbrane.

7 P: Da li je ono što su Vam oni rekli, da je cilj operacije bio da se
8 pobrinu da stanovništvo Struge ode, da li je to odgovaralo onome što ste Vi
9 primijetili kada ste i bili u Strugi?

10 O: Stanovništvo Struge ili barem najveći dio stanovništva Struge,
11 kako nam je rečeno, je pobjegao iz sela i otišao u brda, u šumu kada je
12 došlo do napada. A dok smo mi bili tamo, vidjeli smo ljude kako se vraćaju
13 iz šume u selo, tako da se čini da je to tô potvrdilo. I to nam je takođe
14 rekao komandant bataljona JNA da je većina stanovništva pobjegla u šumu i da
15 su se vratili u selo. U tom smislu operacija nije uspjela jer nije otjerala
16 ljude iz sela.

17 Neki od ljudi s kojima smo razgovarali su bili naravno jako uplašeni
18 zbog napada do kojeg je došlo, zbog pucnjeve do koje je došlo i neki od
19 seljana su poginuli, tako da se mogao osjetiti strah među seljanima s kojima
20 smo razgovarali.

21 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Kada kažete "neki od seljana su
22 poginuli", da li to govorite pored onih četvero?

23 O: Ne, ne. Pri tome mislim na onih četvero.

24

25

26

27

28

29

30

1 G. WHITING: [simultani prijevod]

2 P: Gospodine Van Lynden, sada ćemo ići malo dalje. Ali recite nam
3 koliko dugo ste Vi pokrivali sukob u bivšoj Jugoslaviji?

4 O: Pa od 1991. godine do 1999. godine dok nisam ušao u Kosovo sa
5 njemačkim snagama. Tada sam otišao u Prizren, 1999.

6 P: A da li ste Vi onda pokrivali sva tri rata: dakle, rat u
7 Hrvatskoj, u Bosni i Hercegovini i onda takođe na Kosovu?

8 O: Pa pokrivao sam sukob 1991. godine, sukob u Hrvatskoj, sa srpske
9 strane, sa srpskim snagama i snagama JNA. Zatim sam pokrivao, izvještavao o
10 cijelom sukobu u Bosni. Tada sam djelovao na obe strane, sve do 1994.
11 godine, ali kada više nije bilo moguće da djelujem na srpskoj strani, dakle
12 do 1994. bio sam u Srbiji, odnosno imao sam pristup Srbiji, imao sam vizu za
13 Srbiju i odlazio sam i na Kosovo. Ali u aprilu 1994. godine opozvana mi je
14 viza, ja sam proglašen *persona non grata*, nije mi više bilo dozvoljeno da
15 uđem u Srbiju.

16 P: Ono što ste primijetili u Strugi na početku Vašeg izvještavanja o
17 sukobu u bivšoj Jugoslaviji, da li je to odgovaralo ostalim stvarima koje
18 ste vidjeli u tom periodu kada ste kao ratni izvještač pokrivali to
19 područje?

20 O: Pa, ne samo da je odgovaralo tome, već onome što sam uvijek
21 iskusio u drugim dijelovima svijeta i postalo je posebno jasno kasnije; na
22 primjer 1992. godine kada sam izvještavao o sukobu u Bosni da ono što smo
23 tamo vidjeli je ono što bismo mogli nazvati ranim pokušajima onoga što je
24 svijet kasnije nazvao "etničkim čišćenjem", što se dešavalo kasnije u
25 velikim razmjerama i organizovano u istočnoj Bosni tokom proljeća i ranog
26

27

28

29

30

1 ljeta 1992. godine. Ovo je bio jedan incident, relativno mali incident u
2 poređenju sa onim što je uslijedilo. Mi smo bili očevici tog incidenta.
3 Mislim da je bila subota ujutro u Strugi. To je bila indikacija toga, ali
4 naravno u to vrijeme mi to još nismo shvatili i ja to svakako u to vrijeme u
5 svom izvještaju ne bi tako nazvao. Ja sam to nazvao incidentom borbi između
6 Srba i Hrvata. Da je jedna strana napala, da su obe strane pretrpile žrtve i
7 ja to nisam tada opisao kao etničko čišćenje u to vrijeme.

8 P: Shvatam. Nakon što ste otišli iz Struge, mislim da ste već rekli
9 da ste se vratili u Dvor. Šta se desilo kad ste se vratili u Dvor?

10 O: Zaista jesmo otišli u Dvor. Prvo smo otišli u štab.

11 P: Iz kog razloga?

12 O: Pa, trebalo je da se zabilježi gdje smo i trebalo je da dobijemo
13 propusnice.

14 P: Ko Vam je rekao da to uradite?

15 O: Pa, novinar iz Beograda je rekao da je neophodno da to uradimo, da
16 dobijemo lokalnu akreditaciju kao novinari, da tako to nazovem. Mi smo bili
17 prvi strani novinari koji su bili prisutni. Jedini drugi novinari koji su
18 tamo bili, bili su srpski novinari tako da smo mi bili novost u tom pogledu.

19 P: U štabu, možete li nam opisati šta je to u stvari bilo, ko je
20 vodio taj štab?

21 O: Pa, koliko se sjećam, bile su dvije različite zgrade. Bila je
22 zgrada opštine i bila je još jedna zgrada. Koliko se ja sjećam, to je ipak
23 bilo davno, prije 15 godina. To je bila neka normalna zgrada u gradu.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: A ko je kontrolisao taj štab?

2 O: Teritorijalna odbrana. Mislim da čovjek koji je bio komandant se
3 zvao Vajagić.

4 P: Dakle nakon što ste otišli u štab i dobili taj papir, šta se onda
5 desilo?

6 O: Oni su htjeli da razgovaraju s nama. Postavljali su nam pitanja
7 šta hoćemo da radimo. Mi smo objasnili da jednostavno hoćemo da pokrивamo
8 događaje tamo i da vidimo koliko god je to moguće šta se tamo dešava i da
9 dobijemo objašnjenje zašto se to dešava. To su bili ljudi, morate da
10 razumijete, koji nisu navikli da imaju posla sa stranim novinarima. Za njih
11 je to bilo novo iskustvo, tako da su pitanja izgledala sasvim razumna i mi
12 smo odgovorili na ta pitanja. Dok sam bio tamo, u jednom trenutku mislim da
13 je to bilo još uvijek ujutro, mi smo tamo stigli rano ujutro, negdje pri
14 kraju jutra, pretpostavljam, bili smo napolju i stigao je jedan zaprašeni
15 crni mercedes. Iz njega je iskočio jedan sitan gospodin, mršav, koji je bio
16 obučen u crno i ja sam ga prepoznao jer sam vidio njegove fotografije u
17 štampi, svjetskoj štampi. To je čovjek koji će biti poznat pod imenom
18 "kapetan Dragan". On je bio uzbuđen, da tako kažem, bio je iznenađen, ali i
19 zadovoljan što nas je tamo našao i objavio da su njegove snage upravo
20 zauzele mjesto Glina i da treba da idemo s njim, u njegovoj pratnji da nam
21 on pokaže to mjesto koje je zauzeo, prethodno. I relativno brzo smo svi ušli
22 automobile, kada kažem "svi", to znači da su to bili novinari beogradske
23
24
25
26
27
28
29
30

1 televizije, njihov kamerman, tri ili četiri druga lokalna novinara i mi smo
2 slijedili kapetana Dragana u njegovom Mercedesu do mjesta Glina.

3 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, kako bih Vam pomogao,
4 Glinu možete naći na stranici 20 atlasa, još uvijek u koordinati C3. To je
5 sjeverozapadno od Dvora.

6 P: Gospodine Van Lynden, rekli ste da je on bio zadovoljan što Vas je
7 tamo zatekao. Možete li nam to objasniti i reći da li znate zašto je bio
8 zadovoljan? Ako znate zašto je bio zadovoljan, recite nam.

9 O: Kapetan Dragan je već bio privukao izvjesnu pažnju međunarodnih
10 medija, posebno britanskih medija jer, iako je on Srbin, odrastao je, barem
11 djelimično, u Australiji. Govorio je dobar engleski, iako još uvijek sa
12 akcentom i mislim da je on smatrao da je za njega dobro da privuče još više
13 međunarodne pažnje i priznanja. Mislim da je takođe smatrao da preko ljudi
14 kao što sam ja on će uspjeti da privuče više pažnje medija za svoju stvar,
15 za ono za što se on bori, kako je on to smatrao. I rekao sam da je tog dana
16 on bio vrlo, vrlo uzbuđen. Nama se činilo da je on ili uzeo pretjeranu dozu
17 adrenalina ili nešto drugo da je uzimao. I ja sam bio u ratnim zonama dugo
18 vremena; znam da ratovanje može da izazove veliko uzbuđenje kod vojnika, ali
19 on je bio jako, jako uzbuđen i tako nije izgledao drugi dan kad sam se sreo
20 s njim poslije toga. Međutim, činilo se da je jako sretan što je privukao
21 pažnju međunarodne televizije.

22 P: Šta se desilo kada ste stigli u Glinu?

23 O: Odveli su nas direktno u policiju u Glini, tamo smo ušli. Nije
24 bilo više policajaca, samo pripadnici paravojsnih snaga kapetana Dragana koji

25

26

27

28

29

30

1 su bili u uniformama i, jasno, pod njegovom komandom.

2 P: Mogu li Vas zaustaviti samo na trenutak? Da li ste bili u
3 mogućnosti - opisali ste da su pripadnici tih paravojskih snaga bili u
4 uniformama i pod njegovom komandom - da li možete da uporedite te snage
5 kojima je komandovao kapetan Dragan sa srpskom Teritorijalnom odbranom koju
6 ste nam upravo opisali?

7 O: Pa, snage Teritorijalne odbrane, pripadnici nisu svi nosili
8 uniforme na isti način kao što sam već opisao. Neki su bili u uniformi
9 djelimično, neki su bili u civilnoj odjeći, neki su imali različite vrste
10 borbene opreme i uniformi. A pripadnici paravojskih snaga koje smo upoznali u
11 Glini, svi su bili uniformisani na isti način. To je bila vrlo organizovana
12 snaga. Kasnije smo saznali da je kapetan Dragan obavio njihovu obuku u
13 mjestu Knin. Tamo je bio njegov štab. On nam je pokazao gdje je obučavao te
14 ljude i govorio da su oni svi obučavani na isti način. Svi su nosili
15 uniforme na isti način.

16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da li su uniforme tih pripadnika
17 paravojskih snaga bile slične uniformama pripadnika Teritorijalne odbrane
18 iako te uniforme pripadnika Teritorijalne odbrane nisu bile potpune?

19 SVJEDOK: Ne, bile su različite.

20 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da li se sjećate različitih boja
21 tih različitih uniformi.

22 SVJEDOK: Pa koliko se ja sjećam, pripadnici Teritorijalne odbrane su
23 imali samo djelimične uniforme. Ako su imali maskirnu odjeću, onda su recimo
24 imali ili pantalone, ili prsluk, ili samo košulju. Međutim, tu je postojala
25 velika raznolikost uniformi. Neki su imali zelene, bazične zelene uniforme.
26 Zatim, postojale su razne vrste maskirnih uniformi, dok su snage kapetana
27 Dragana sve bile u istoj vrsti uniformi. Međutim, danas bi mi bilo teško da

28
29
30

1   opišem te uniforme jer bojim se da sam bio u puno takvih situacija i vidio
2   puno različitih uniformi.

3   SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da li su imali neku oznaku?

4   SVJEDOK: Mislim da je bila oznaka. Imali su neku vrstu - kako bi se
5   to nazvalo - medvjeda. To je bio mali medvjed, ne pravi medvjed već malo
6   meče. I kada sam bio u utvrđi u Kninu gdje je bio štab kapetana Dragana,
7   meni su u stvari pokazali to meče, tog medvjeda malog, to je još uvijek bilo
8   malo meče i oni su ga koristili kao svoj simbol.

9   SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ko ga je koristio kao simbol?

10   SVJEDOK: Pa pripadnici paravojsnih snaga kapetana Dragana i mislim da
11   su možda koristili boje Srbije, ali nisam sasvim siguran da li je to bilo
12   tako.

13   SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

14   Gospodine Whiting.

15   G. WHITING: [simultani prijevod] Hvala, časni Sude.

16   P: Možda sam Vas prekinuo dok ste govorili. Vi ste nam kad sam pitao
17   za detalje o pripadnicima paravojsnih snaga kapetana Dragana, Vi ste rekli da
18   ste otišli u policiju. Da li je to bila hrvatska policija ili srpska
19   policija? Možete li nam reći šta je to bilo u to vrijeme?

20   O: Pa to je bila policija u Glini. Tako nam je bilo rečeno. Nisam
21   bio ranije u Glini; izgledalo je kao policija, sjedište policije. Tamo nije
22   bilo policajaca i koliko se sjećam, nije bilo nikakvih znakova borbi u samom
23   tom sjedištu policije ili ako je bilo, bilo je minimalnih.

24   Kapetan Dragan nas je uveo u zgradu i pokazao nam je ono što je on

25

26

27

28

29

30

1 smatrao dokazom mentaliteta ljudi koji su bili u toj zgradi ranije, to jest
2 hrvatske policije.

3 P: Samo pravim pauzu. Šta Vam je konkretno pokazao?

4 O: Dvije stvari. Na jednom zidu je bilo obojeno veliko slovo U, ako
5 se dobro sjećam plavom bojom i to na način na koji su U koristile Ustaše u
6 Hrvatskoj tokom Drugog svjetskog rata, a to je bio režim koji je bio povezan
7 sa snagama Osovine u Drugom svjetskom ratu. Druga stvar koju nam je pokazao
8 je bila jedna lobanja koju je našao na jednom od stolova u toj kancelariji u
9 sjedištu policije i na njemu je bilo napisano njegovo ime i ako se sjećam,
10 pisalo je "traži se kapetan Dragan, živ ili mrtav", nešto u tom smislu, ali
11 ne mogu da se sjećam da li je tu pisala nagrada 10.000 dolara ili 1.000
12 dolara, ali on nam je to pokazao.

13 P: Rekli ste nam na početku o tom susretu... o tom mišljenju o
14 kapetanu Draganu u Glini kako je on najavio, kako je on zapravo ispričao da
15 je njegova paravojna snaga preuzela Glinu. Da li ste tada saznali ili
16 kasnije, ko je držao Glinu prije no što ju je on preuzeo i od koga ju je on
17 preuzeo?

18 O: On je preuzeo kontrolu od hrvatske Vlade.

19 P: Kada ste otišli u Glinu i kada ste išli u štab, šta ste vidjeli na
20 ulicama, ako ste išta videli?

21 O: Ulice su bile puste. Ne sjećam se da sam vidio lokalno
22 stanovništvo na ulicama uopšte. Nisam vidio nikakve znake bilo kakvih
23 velikih borbi. Nismo tamo bili dugo. Morali smo poći za njime kud god je on
24 išao. On je prvo išao u policijski štab, a kada smo izašli iz štaba policije

25
26
27
28
29
30

1 jedna druga jedinica JNA, druga od one koju smo ranije sreli u Strugi,
2 takođe je ušla u grad i onda je došlo do smjene. Mi smo bili prisutni,
3 vidjeli smo to lično. To se odvijalo između kapetana Dragana i jednog
4 oficira JNA - koliko se sjećam majora - ali možda griješim, možda je bio i
5 kapetan. Taj oficir tražio je od kapetana Dragana da se povuče i svoje ljude
6 iz Gline, a kapetan Dragan je rekao tom oficiru JNA da nema namjeru da to
7 uradi nakon što je preuzeo grad.

8 I onda je taj njihov sukob postao dosta snažan. U jednom trenutku
9 kapetan Dragan je uzeo ono što se smatralo protivtenkovskim oružjem. To se
10 pravilo u Jugoslaviji, ali to je bilo oružje poznato i u snagama JNA. Znači,
11 ja to znam iz vremena kada sam služio u pomorskim snagama holandskim. To je
12 oružje koje je dosta dugačko, možete ga izvući i pucati iz njega, a kapetan
13 Dragan ga je koristio da njime puca na jedan od tenkova JNA ukoliko se ne bi
14 povukle snage JNA.

15 Zbog ograničenja u vremenu koje smo imali u tom trenutku morali smo otići iz
16 grada jer smo morali da pripremimo snimke i priču i da to pošaljemo u
17 London.

18 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Otišli ste bez zaštite kapetana
19 Dragana?

20 SVJEDOK: Otišli smo, odvezli smo se u Dvor istim putem kojim smo
21 došli kada smo išli sa njime, kada smo njega pratili, ali u ovom slučaju,
22 bez njegove zaštite.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 G. WHITING: [simultani prijevod] Hvala, časni Sude.

2 P: Prije nego što ste otišli iz Gline, da li ste mogli ustvrditi
3 zašto je JNA tražila da kapetan Dragan povuče, sebe i svoje ljude? Šta su
4 pokušavali time da postignu ako znate?

5 O: Nismo bili u situaciji da možemo razgovarati sa tim oficirom JNA
6 jer je on vikao na... Imao je neku vrstu sukoba u kojem su vikali i jedan i
7 drugi. Mi smo mogli da zamislimo da on glumi da kažemo da je bio na isti
8 način tampon kakav je bila JNA u Strugi, ali se moglo primijetiti da je u
9 obe prilike JNA se razmjestila tek nakon što je izvršena akcija.

10 P: Rekli ste da ste morali da odete da pripremite priču i slike i da
11 ih pošaljete u London. Kuda ste otišli? Otišli ste u Dvor. A poslije toga?

12 O: Vratili smo se u Bihać. U Bihaću su imali TV stanicu i tamo smo
13 mogli da izvršimo montažu i da iz Bihaća to pošaljemo u Beograd, a onda iz
14 Beograda u London.

15 P: Da li se nešto desilo sljedećeg dana?

16 O: Sljedećeg dana smo se vratili u Dvor. Mislim da smo tada se našli
17 u situaciji *Catch 22* koju sam ranije spomenuo jer paravojne snage koje su
18 bile razmještene na mostu rekli su da nam je bila potrebna propusnica da
19 bismo ušli a nismo mogli doći do propusnice osim ako bismo ušli u Dvor, tako
20 da smo ostali bez propusnica na mostu. Prvobitno smo našli se u jednoj
21 prilično bizarnoj situaciji. Bili smo uhapšeni, stavljeni uza zid i bilo nam
22 je rečeno da će se u nas pucati, ali to se nije desilo budući da danas
23 sjedim ovdje. Ipak nam je dozvoljeno da uđemo u Dvor i da dođemo do

24

25

26

27

28

29

30

1 potrebne propusnice.

2 P: Izvinite što Vas prekidam, ali da razjasnimo. Paravojna snaga koju
3 opisujete, da li je to ista oružana snaga srpske Teritorijalne odbrane o
4 kojoj ste govorili da je bila tamo prethodnog dana?

5 O: Da, to je ista snaga, ista oružana formacija Teritorijalne odbrane
6 koju sam opisao.

7 P: A da li ste otišli onda u štab i dobili propusnicu?

8 O: Da, mislim da je to bilo u Opštini, da smo morali tamo da dođemo
9 do propusnice. Nisam potpuno siguran u to. Zatim smo ponovno naišli na
10 kapetana Dragana jer je on održavao konferenciju za štampu. Koliko se
11 sjećam, on je tu konferenciju za štampu održao na srpsko-hrvatskom, a sa
12 nama je govorio odvojeno u kameru na engleskom poslije toga. A zatim smo sa
13 njime obavili razgovor. On nam je rekao da će ići u Knin, da treba da idemo
14 za njim.

15 P: Da li Vam je rekao išta o tome šta se desilo u Glini?

16 O: Rekao nam je da je on zadržao grad, ali da se JNA povukla.

17 P: Da li je rekao išta o Hrvatima?

18 O: Rekao je prethodnog dana u policijskoj stanici da je to "U" na
19 zidu bilo objašnjenje zašto se on bori: jer je on mislio da je srpsko
20 stanovništvo u Hrvatskoj u opasnosti zbog tadašnjeg vladajućeg režima u
21 Hrvatskoj na čijem čelu je bio Franjo Tuđman jer je taj režim bio isti kao i
22 onaj režim koji je bio na vlasti u Hrvatskoj tokom Drugog svjetskog rata. On
23 je rekao da ono što on radi da je to samo zaštita Srba i da je on bio

24

25

26

27

28

29

30

1   uvjeren da metode koje je on koristio, koje su koristili njegovi borci, da
2   su bili disciplinovani i da ni na koji način ne nanosi štetu civilnom
3   hrvatskom stanovništvu.

4   P: Da li je toga dana bio neki sprovod bilo u Dvoru, bilo u Strugi?

5   O: Možda je bilo sahrana u Strugi, ali ja se nisam tamo vratio. Mi
6   smo otišli na sahranu dvojice Srba koji su ubijeni u Strugi. Kako se sjećam,
7   vrijeme je bilo strašno. Padala je kiša.

8   P: Gdje je b...

9   O: Ta sahrana je bila u Dvoru.

10   P: Da li ste imali priliku da se vratite u Dvor nekoliko dana
11   kasnije?

12   O: Da, vratili smo se u Dvor kasnije.

13   P: Šta se tada desilo kada ste ponovo otišli u Dvor?

14   O: Odvezli smo se u Dvor. Situacija - odmah je to bilo jasno - je
15   bila napeta. Bilo je mnogo naoružanih ljudi koji su se kretali tuda. Mi smo
16   trebali da se nađemo sa kapetanom Draganom i sastali smo se s njim, a tamo
17   smo ustanovili da je on razmjestio pripadnike svoje formacije oko zgrade i
18   postojao je nesporazum između njegovih snaga i lokalne Teritorijalne odbrane
19   u Dvoru koju sam prethodno objasnio.

20   Kapetan Dragan je objasnio da je u Dvoru došlo do incidenta u kojem
21   je četiri ili pet žena Hrvatica iz Struge koje su dobivale ljekarsku pomoć u

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 medicinskoj ustanovi u Dvoru, da su one izvedene, da su ih izveli pripadnici
2 srpske Teritorijalne odbrane i da su ubijene noževima i sjekirama; da su
3 onda oni tih deset muškaraca uhapsili i da su rekli da su oni počinili
4 zločin i da treba da im se sudi.

5 On je ponovio da on ne misli postoji razlika /sic/ u ponašanju između
6 Srba i da Srbi... da treba da postoji razlika i da Srbi ne treba da prave
7 one greške koje su pravili njihovi neprijatelji u Drugom svetskom ratu.
8 Mislio je tada na Ustaše u Drugom svetskom ratu i zato je uhapsio tih 10
9 muškaraca.

10 P: Možete li nam opisati tu scenu u toj kući? Tih 10 muškaraca koji
11 su bili uhapšeni u toj kući i koje su opkolili Draganovi ljudi?

12 O: Draganovi ljudi su bili na vratima i oko kuće nekih 50, 80 metara
13 udaljeni. Tu je bilo lokalno stanovništvo, civili, pripadnici Teritorijalne
14 odbrane i oni su tražili da tih 10 muškaraca bude oslobođeno. Došlo je do
15 rasprave između komandanta snaga lokalne Teritorijalne odbrane i kapetana
16 Dragana.

17 P: Da li je to komandant kojeg ste ranije spomenuli u svom
18 svedočenju, a to je čovek po imenu Vajagić?

19 O: Da. To je bio Vajagić. Dragan je rekao nekolicini svojih ljudi da
20 nas čuvaju, da se postaraju da se na nas ne izvrši napad i mi nismo
21 konstantno bili sa kapetanom Draganom. Nismo ušli u kuću, nije nam pokazano
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 tih 10 zatvorenika i takođe nismo odvedeni u zdravstvenu ustanovu, niti sam ja
2 uistinu vidio dokaze o tih četiri ili pet poginulih, ubijenih žena Hrvatica.
3 Samo sam čuo ono što je kapetan Dragan rekao o tome. Posada i cijela ekipa i
4 dopisnik Televizije Beograd su bili tamo isto tako, ali oni su odbili da snime
5 tu scenu sukoba između Srba s jedne i druge strane.

6 P: Da li znate zašto su odbili?

7 O: Razgovarali smo sa njima i rekli smo da je ono što je radio
8 kapetan Dragan bi vjerovatno bi dobilo pažnju međunarodnih medijuma kao znak
9 toga da srpske snage se ponašaju prema zakonu. A prvobitno, dopisnik je bio
10 sa nama, bio je u Rumuniji za vreme revolucije i složio se da bi morao prvo
11 da pozove svoga šefa. Pozvao je Beograd, ali mu je njegov šef rekao da o
12 tome ne izvještava, da to ne spominje nikome i da odmah ode iz Dvora. On i
13 njegova ekipa su tako i uradili.

14 Zoran Kusovac, moj producent, i ja ostali smo i dalje neko izvjesno
15 vrijeme, ali nismo mogli snimiti tu scenu jer nismo imali kameru i nismo
16 imali kamermana.

17 P: Opisali ste nam tu scenu. Rekli ste da su otišli ljudi sa
18 Televizije Beograd. Možete li nam reći šta se desilo nakon toga?

19 O: Ne mogu reći tačno kada, ali u jednom trenutku je došlo vozilo
20 ispred zgrade i izašao je čovjek za kojeg mi je moj producent rekao da je to
21 Milan Martić i on mi je opisan kao neka vrste komandanta snaga Teritorijalne
22 odbrane u Krajini i u Baniji u tom dijelu Hrvatske. I zatim je došlo do
23 sastanka - mi smo bili prisutni - između Martića i kapetana Dragana i došlo
24 je do jednog dosta oštrog sporu između njih i on se završio, kako mi je

25

26

27

28

29

30

1 prevedeno, tako mi je preveo moj producent, time da je gospodin Martić
2 naredio kapetanu Draganu da oslobodi tih 10 ljudi koje je bio uhapsio i to
3 je na kraju kapetan Dragan i uradio kad mu je to bilo naređeno.

4 P: Postaviti ću Vam nekoliko pitanja o tome što ste nam rekli. Prije
5 svega, rekli ste da Vam je rečeno da je taj čovek koji je došao Milan
6 Martić. Da li ste imali i kasnije još prilika da vidite Milana Martića ili
7 da se susretnete sa njime?

8 O: Jesam. Ako se dobro sjećam, tada nam je Dragan rekao da odemo iz
9 Dvora. Rekao nam je da on ide iz Dvora i da se vraća u Knin i da bi
10 trebalo da pođemo za njime sljedećeg dana i da se nađemo sa njime kasnije
11 na ručku, koliko se sjećam, negdje izvan Knina. Mislim da je, ako se dobro
12 sjećam, mislim da je to bio neki stari mlin. To je bio restoran na
13 otvorenom; rekao nam je da tu se peče janjetina. Kada smo stigli tamo pod
14 kraj poslije podneva, našli smo se sa kapetanom Draganom, a Milan Martić
15 se pojavio i priključio nam se na tom ručku.

16 P: Ja se usredsređujem na identifikaciju. Da li je to bio isti čovek
17 kojeg ste vidjeli u Dvoru?

18 O: Da. To je bio isti čovjek.

19 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] A sada ste u Kninu?

20 SVJEDOK: Da, sad sam u Kninu.

21 G. WHITING: [simultani prijevod]

22 P: U Kninu niste imali nimalo sumnje da je to bio Milan Martić i da
23
24
25
26
27
28
29

1 ručate sa Milanom Martićem?

2 O: Tako su me predstavili njemu.

3 P: Vratimo se u Dvor. Rekli ste u svom svedočenju, upotrebili ste tu
4 riječ dva puta, da je gospodin Martić "naredio" kapetanu Draganu. Da li ste
5 izabrali tu riječ pažljivo? Da li je tako prevedeno? Da li se radilo o
6 naređenju da pusti te Srbe?

7 O: Ja se toga sjećam. Činilo se da je takav bio odnos. Kada smo
8 razgovarali sa kapetanom Draganom kasnije u Kninu, on je opisao sebe kao
9 nekoga ko nije nezavisan, nego ko spada u domen naređenja gospodina Martića.

10 P: Opisali ste i kazali ste da ste otišli i da ste se vratili u Knin.
11 Već ste nam rekli da ste imali taj ručak. Možete li nam reći šta se desilo
12 na ručku sa Milanom Martićem i kapetanom Draganom?

13 O: To je bio jedan od teških ručkova u smislu toga što govorimo dva
14 različita jezika tako da je morao biti prijevod. Koliko se ja sjećam,
15 gospodin Martić je sjedio na kraju stola. S jedne strane je bio kapetan
16 Dragan, s druge strane ja i mislim da je pored mene sjedio Zoran Kusovac
17 kako bi pomogao u prevodu.

18 Bilo je teško jer dok je kapetan Dragan na raznim sastancima koje
19 smo imali izrazio svoje zadovoljstvo što međunarodni novinari putuju u ta
20 područja kako bi objasnili sukob i kako bi omogućili Srbima da objasne zašto
21 je došlo do toga sukoba i da mogu da kažu šta je ono za šta se oni bore, i
22 mi smo zatražili i od gospodina Martića pomoć da to radimo.

23

24

25

26

27

28

29

30

1   Ali on je imao, jasno, drugačije mišljenje. Činilo se da on ne shvata
2   poentu u tome zašto su međunarodni novinari u Kninu. Mislim da se sjećam da
3   je Zoran tako preveo da on nije vidio u čemu je smisao razgovora sa nekim
4   kao ja, sa nekim kome se ne može vjerovati. To je djelomično bila stvar
5   mentaliteta u jugoslavenskim snagama prije sukoba, a tada je stav bio da se
6   ne može vjerovati nikome sa Zapada jer je svaki zapadni novinar po
7   definiciji špijun. Kako sam ja mogao da shvatim, gospodin Martić je većinom
8   svoj život proveo u jednom provincijskom gradu kao što je Knin i očigledno
9   je smatrao da su ljudi poput mene prijetnja. Svakako, cijelo poimanje o
10   Srbima, kako je bilo stvoreno, formirano međunarodno mišljenje, bila je
11   jedna potpuna novina za njega i činilo se da to nije nešto u šta on vjeruje.

12   P: Nakon što ste ručali sa Martićem, da li ste imali priliku da nekad
13   kasnije vidite kapetana Dragana.

14   O: Da. On nas je odveo do jedne tvrđave iznad Knina i kao što sam
15   rekao ranije, predstavio nas je svom medvjediću sa kojim smo imali jedan
16   mali okršaj da bismo dokazali svoju muškost. On nas je odveo na jednu
17   stanicu željezničku da nam pokaže jedan blindirani voz koji je on napravio.
18   Tada sam prvi puta u svom iskustvu kao ratni izvještač našao se suočen sa
19   blindiranim vozom. To me podsjetilo filmova iz vremena o meksičkom
20   građanskom ratu krajem 19. vijeka i početkom 20. vijeka, gde ste mogli da
21   vidite oklopne vozove. Nije mi poznato da se on ikada koristio. Mi smo samo
22   vidjeli da je to željeznička pruga u Kninu, a Knin je poznat kao željeznička

23
24
25
26
27
28
29
30

1 raskrsnica.

2 P: U utvrđi, da li ste primijetili druge pripadnice, pripadnike
3 paravojnih snaga kapetana Dragana?

4 O: Da, sastali smo se sa drugim pripadnicima, među njima i nekim
5 ženama.

6 P: Da li su te snage bile bazirane u toj utvrđi, da li je to bio
7 njegov štab?

8 O: Mislim da on je to zvao svojim štabom, ako se sjećam.

9 P: Da li ste sa kapetanom Draganom razgovarali o Slobodanu
10 Miloševiću?

11 O: Razgovarali smo s njim o gospodinu Miloševiću tada i sjećam se
12 jednog drugog razgovora koji je bio ili krajem 1991. godine ili početkom
13 1992. godine u Beogradu. On je svakako smatrao gospodina Miloševića vođom
14 Srba u cjelini i jasno je bilo da on smatra da je gospodin Milošević na čelu
15 cijele te operacije, da on vodi cijelu tu operaciju, sve to što se u to
16 vrijeme dešavalo u Krajini.

17 Kada smo se s njim sastali u Beogradu, on nas je pitao zašto je za
18 njega nemoguće da ima sastanak sa gospodinom Miloševićem. I u to vrijeme, tu
19 je bio i Jakša Ščekić i Zoran Kusovac i ja - tad kad smo se sastali s njim -
20 i smatrali smo to političkom naivnošću kapetana Dragana, to što je on mislio
21 da će se čovjek kao što je Slobodan Milošević ikada sastati s njim. Nama se
22 to činilo malo vjerovatnim. Gospodin Milošević bi nekoga kao što je kapetan
23 Dragan držao što dalje od sebe.

24 P: Da se sada vratimo na vrijeme kada ste Vi proveli neko vrijeme u
25
26
27
28
29
30

1 Kninu sa kapetanom Draganom. Da li ste bili u mogućnosti da primijetite da
2 li su njemu bila stavljana na raspolaganje neka sredstva. Da li je on
3 dobijao neka sredstva odnekud?

4 O: Pa on je očigledno dobijao sredstva odnekud jer kao što sam
5 opisao, svi njegovi ljudi su bili obučeni u iste uniforme, imali su moderno
6 naoružanje i bilo je očigledno da on dobija odnekud sredstva, međutim, tačno
7 odakle, to nam nije rečeno. To bi bilo neuobičajeno za nekoga ko... Mislim
8 bilo bi neuobičajeno da neko kaže: dobio sam toliko i toliko od te osobe ili
9 od te vlade, ali bilo je jasno da on odnekud dobija značajna sredstva i to
10 odnekud izvana.

11 P: Već ste rekli da ste se sastali sa kapetanom Draganom u Beogradu
12 ili pri kraju 1991. godine ili početkom 1992. godine. Da li znate zašto je
13 on otišao iz Knina?

14 O: On nam je rekao da je otišao iz Knina zato što se posvađao sa
15 Milanom Martićem.

16 P: Da li ste tom prilikom imali mogućnost da razgovarate s njim o
17 tome šta se desilo između kapetana Dragana i Milana Martića u Dvoru, ono o
18 čemu ste nam već svjedočili danas?

19 O: Ne mogu da se sjetim da smo o tome razgovarali u Beogradu. Jesmo o
20 tome ponovno razgovarali u Kninu.

21 P: Šta je on rekao?

22 O: Pa rekao je da on smatra da je to greška jer je on smatrao da Srbi
23 trebaju jasno da pokažu da se ponašaju drugačije od svojih protivnika.
24 Drugim riječima da on smatra da treba da vlada zakon i da se toga pridržava.
25 I time što je dozvoljeno toj desetorici ljudi da budu slobodni, a nije im
26 suđeno, on je smatrao da je gospodin Martić napravio veliku grešku.

27

28

29

30

1 P: Da li znate da li nakon što ste se Vi sreli sa kapetanom Draganom
2 u Beogradu krajem 1991. godine i početkom 1992. godine, da li se on vratio u
3 Knin?

4 O: Rečeno mi je da jeste, ali ja se nikad nisam tamo vratio tako da
5 ga ja lično nisam vidio.

6 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, da li možemo pogledati
7 dokazni predmet 588?

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Molim dokazni predmet 588.

9 G. WHITING: [simultani prijevod] Samo trenutak. Mislím da nam treba
10 engleski. Samo trenutak, molim.

11 P: Gospodine Van Lynden, ovo je dokument koji je već uveden u spis
12 ovdje na ovom suđenju. Datum je 28. juli 1991. godine. To se ne vidi ovdje,
13 ali se vidi na dnu stranice.

14 G. WHITING: [simultani prijevod] Ako spustimo samo na trenutak na dno
15 stranice, to ćemo vidjeti.

16 P: To je od načelnika štaba, Nikole Boljanića. Zamolio bih Vas da
17 pogledate tačku 4. Ja ću to pročitati na glas.

18 "Tokom večeri 28. jula 1991. godine, primio sam informaciju o
19 nekontrolisanim i zloglasnim djelima pripadnika diverzantskog voda koji su
20 ubili pacijente (žene) u medicinskom centru u Dvoru."

21 Da li to odgovara onome što ste Vi čuli da se desilo kada ste otišli
22 u Dvor tog dana?

23 O: Pa nije mi bilo rečeno da su oni pripadnici diverzantskog voda,
24 bar se ne sjećam da mi je to rečeno. Ono čega se ja sjećam, kapetan Dragan
25
26
27
28
29
30

1 mi je rekao da su oni pripadnici Teritorijalne odbrane, ali to je ono što
2 nam je on rekao da se desilo. On je pomenuo četiri ili pet žena i ako se
3 dobro sjećam onoga što nam je on rekao, rekao je da su one bile u stvari iz
4 Struge i da su otišle u taj medicinski centar ili tu bolnicu u Dvoru i da su
5 izvedene i ubijene.

6 P: Kada ste Vi prvi put vidjeli ovaj dokument?

7 O: Vi ste mi ga pokazali u ponedjeljak.

8 P: Da li je to bilo nakon što ste Vi već dali izjavu o tom događaju?

9 O: Da. Ja sam dao izjavu o tom događaju prije nekoliko godina.

10 G. WHITING: [simultani prijevod] Pošto je ostalo još par trenutaka do
11 pauze, za moju sljedeću temu će trebati nešto duže, pa možda možemo sada da
12 napravimo pauzu.

13 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Mogu li ja da postavim jedan ili
14 dva pitanja u vezi sa ovom posljednjom temom.

15 Nakon tog ručka u Kninu, da li ste se ikada ponovno vidjeli sa
16 gospodinom Martićem?

17 SVJEDOK: Jesam, časnici Sude. Mislim da sam ga vidio negdje krajem
18 februara 1994. godine kada je on došao na Pale, u Bosnu. On je bio u
19 zvaničnoj posjeti kao predsjednik Srpske Republike u Hrvatskoj. Ne znam
20 tačno kako je on naveo ime i titulu, ali on je bio u posjeti doktoru
21 Karadžiću koji je bio predsjednik bosanskih Srba i njegovo sjedište je bilo
22 na Palama. To je bilo nakon prve eksplozije na tržnici u Sarajevu. Ja sam
23 bio stacioniran na Palama. Padao je snijeg, koliko se sjećam, a gospodin
24 Martić je obavio zvaničnu smotru vojne garde i onda je ušao u zgradu koja je
25 bila sjedište predsjedništva bosanskih Srba i razgovarao sa doktorom

26

27

28

29

30

1 Karadžićem. Ja sam bio tamo i vidio sam ga.

2 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Jeste Vi tada njega bolje
3 upoznali?

4 O: Ne, ja sam njega tada vidio, ali nisam s njim razgovarao. Ja sam s
5 njim imao razgovor u četiri oka samo tad tokom ručka u Kninu, van Knina u
6 julu 1991. godine. To je jedini razgovor koji sam imao s njim.

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ali Vi ste ga vidjeli, njegovo
8 lice?

9 SVJEDOK: Da.

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Možete li ga identifikovati?

11 SVJEDOK: Da.

12 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

13 Sada ćemo napraviti pauzu do četiri sata.

14 --- Pauza započela u 15.30h

15 --- Sjednica nastavljena u 15.39h

16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvolite gospodine Whiting.

17 G. WHITING: [simultani prijevod] Hvala, časni Sude.

18 P: Gospodine Van Lynden, pokazat ću Vam jedan video snimak na
19 monitoru koji je uveden u spis kao dokazni predmet 479. Pokazat ćemo ga na
20 sistemu *Sanction*, ali mislim da moramo da se prebacimo na *Sanction*.

21 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Možete li nam reći kako?

22 G. WHITING: [simultani prijevod] Mislim da Vi ne morate ništa da
23 radite, već će se tehnika pozabaviti time.

24 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Možete li nas podsjetiti šta
25 je *Sanction*?

26

27

28

29

30

1 G. WHITING: [simultani prijevod] To je kompjuterski program koji
2 imamo ovde i koji nam omogućava da gledamo i video trake.

3 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Hvala lijepo.

4 G. WHITING: [simultani prijevod]

5 P: Na početku, vidite Televizija Beograd. Da li prepoznajete tu
6 sliku?

7 O: Da. Koliko ja vidim, to je snimak Knina.

8 P: Da li prepoznajete ovaj snimak?

9 O: Čovjek u uniformi je Milan Martić.

10 G. WHITING: [simultani prijevod] Molim da u zapisnik uđe da je svedok
11 identifikovao Milana Martića na video snimku.

12 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala lijepo.

13 Dok gledamo ovaj video snimak, mogu li ja postaviti jedno pitanje?

14 G. WHITING: [simultani prijevod] Naravno.

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ova uniforma koju nosi gospodin
16 Milan Martić, kako se može uporediti sa bilo kojom uniformom koju su nosili
17 ljudi koje ste vidjeli na terenu?

18 SVJEDOK: Ne sjećam se da sam ga vidio u toj uniformi kad smo se tamo
19 sreli.

20 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] To shvatam. Ali ova koju vidite
21 sad ovdje na ovom snimku, da li je možete uporediti sa bilo kojom uniformom

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1   potrebno da ipak damo vrijeme: 00:31:15.3. A on je jedini čovjek ovdje sa
2   beretkom, jedini s kime se obavlja intervju.

3   Hvala. Završio sam sa tim dokaznim predmetom i to su bila sva moja
4   pitanja.

5   Hvala, gospodine Van Lynden.

6   SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala, gospodine Whiting.

7   Gospodine Milovančević, izvolite.

8   G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, unakrsno ispitivanje ovog svedoka
9   izvršiti će ko-branilac u timu Odbrane, kolega Nikola Perović.

10   SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala, gospodine Milovančević.

11   Gospodine Perović, izvolite.

12   G. PEROVIĆ: Zahvaljujem.

13   Unakrsno ispituje gospodin Perović:

14   P: Gospodine Van Lynden, pretpostavljam da shvatate o čemu se radi.

15   Ja sam jedan od branilaca optuženog Milana Martića i sada ću pristupiti
16   unakrsnom ispitivanju kako to predviđaju Pravila postupka pred ovim Sudom.

17   Iz ličnih podataka saznajem da ste kao dopisnik radili 22 godine, kao
18   ratni reporter.

19   O: Da.

20   P: Još navodite da ste bili rezervni oficir, poručnik u nizozemskoj
21   pomorsko-desantnoj pešadiji.

22   O: Ne. Ja sam bio potporučnik u nizozemskim marincima, a ne u

23

24

25

26

27

28

29

30

1 mornarici.

2 P: I danas sam čuo na pitanje tužioca, rekli ste da ste završili
3 srednju školu. Je li tako?

4 O: Časni Sude, mogu li samo da kažem da ovde piše "potpukovnik". Ja
5 nisam bio potpukovnik, ja sam bio potporučnik, jer ovdje piše *lieutenant-*
6 *colonel*.

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da, vidim. Ovde piše "drugi
8 potpukovnik". Vi ste u stvari bili drugi potporučnik. *Second lieutenant* je
9 potporučnik.

10 SVJEDOK: /prijevod engleskog transkripta: "Samo potporučnik."/

11 SVJEDOK: Da odgovorim sada na Vaše pitanje: ja sam završio srednju
12 školu u Velikoj Britaniji, a onda sam diplomirao na univerzitetu u Velikoj
13 Britaniji.

14 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Šta ste studirali? Šta ste
15 završili?

16 SVJEDOK: Sociologiju.

17 G. PEROVIĆ: Hvala časnom Sudu na pomoći.

18 P: Pitao sam Vas ovo prosto zato što ti podaci u Vašim biografskim
19 podacima ovde nedostaju. Bar ovima koje sam ja imao.

20 Vi ste u dva navrata davali izjave Tužilaštvu, jednom je to bilo
21 2001. godine, a drugi put 2002. godine. Je li tako?

22

23

24

25

26

27

28

29

1 O: Da.

2 P: Dakle, Vi potvrđujete da ste dali te dve izjave?

3 O: Da. Dao sam dvije izjave.

4 P: Obe se nalaze u sistemu e-courta. Ukoliko bude bilo potrebno, moći
5 će da se izvrši uvid u njih.

6 Vi ste takođe u septembru 2003. godine svedočili pred ovim Tribunalom
7 na suđenju Slobodanu Miloševiću, je li tako?

8 O: Septembar ili oktobar 2003. godine.

9 P: Počeli ste da izveštavate iz Hrvatske u julu 1991. godine. Da li
10 je tako?

11 O: Da, kao što sam već izjavio.

12 P: Da li je to bio Vaš prvi boravak u Hrvatskoj, makar nakon
13 izbijanja krize?

14 O: Da.

15 P: Dakle pre toga, o zbivanjima na ovom prostoru niste imali
16 neposrednih saznanja.

17 O: Bio sam u Sloveniji u junu i prvoj polovini juna 1991. godine. Ja
18 jesam bio u Zagrebu jedan dan, ali samo da bih poslao svoj izvještaj sa
19 slovenačko-hrvatske granice jer je ljubljanska televizija bila zatvorena.
20 Ali nisam proveo neko vreme u Hrvatskoj, tako da je ovo bilo prvi put u zoni
21 sukoba, da tako kažem, u Hrvatskoj.

22 P: Dakle to su bila prva Vaša neposredna saznanja o zbivanjima u
23 Hrvatskoj. Jul 1991. godine?

24 O: Da. To je tačno.

25 P: Međutim čak i kada ste počeli da izveštavate iz Hrvatske, Vi niste
26
27
28
29
30

1   bili, kako sam shvatio iz Vaše izjave, stalno stacionirani tamo, već Vam je
2   sedište bilo u Bihaću, u Bosni i Hercegovini. Da li je to tačno?

3   O: Bili smo u hotelu u Bihaću i koristili smo televizijsku stanicu u
4   Bihaću, ali tokom dana obavljali smo posao u Baniji i kasnije u Krajini. U
5   stvari, ako me pitate gdje sam bio baziran, gdje sam bio stacioniran, ja sam
6   bio stacioniran u Beogradu i to je bila moja baza ostatak 1991. godine.
7   Ponekad sam odlazio u Vukovar, ponekad sam odlazio u Cavtat i Dubrovnik,
8   zavisi gdje su se vodile borbe.

9   P: Tada u Bosni i Hercegovini nije bilo sukoba, je li tako, tada kad
10   ste Vi boravili u Bihaću?

11   O: Nije bilo sukoba u Bihaću 1991. godine.

12   P: Koliko shvatam iz Vaših izjava, Vi ste Vaše izveštaje slali
13   satelitskom vezom iz Bihaća. Da li je to tačan zaključak?

14   O: Koliko se sjećam, to je išlo iz Bihaća za Sarajevo, iz Sarajeva za
15   Beograd. U Beogradu je taj izvještaj bio prekucan i onda je satelitskom
16   vezom slat iz Beograda za London. Ali nije mi poznato kakva je bila ta veza
17   između Bihaća i Sarajeva.

18   P: Da li to znači da niste imali mogućnosti da to činite sa onog
19   područja sa koga ste izveštavali?

20   O: Ne, nije postojala veza da se takvo nešto radi iz Dvora. Moglo se
21   to raditi iz Knina, ali ne iz Dvora.

22   P: Dakle svaki put kad ste slali izveštaj, Vi ste morali da odete u
23   Bihać. Je li tako?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Tačno.

2 P: Danas ste nešto govorili o tome, a i u Vašim izjavama postoje
3 podaci o tome da ste, čim ste stigli u Bihać, prvog jutra prešli granicu na
4 reci Uni i došli u selo Struga. Je li tačno?

5 O: U Bihać smo stigli prethodne noći i koliko se sjećam, možda
6 griješim, rano u subotu ujutru smo se sreli sa dopisnikom i kamermanom
7 beogradske televizije u Bosanskom Novom i onda smo prešli most u Dvor i
8 dalje se s njima odvezli do sela Struga.

9 P: Kad ste stigli u Strugu, kako sam iz Vašeg kazivanja shvatio, tamo
10 su već bile raspoređene jedinice Jugoslovenske narodne armije - tadašnje. Je
11 li tako?

12 O: Da. Toga se sjećam.

13 P: Iz toga dalje zaključujem da je sukob o kome ste nešto govorili
14 već bio okončan. Da li je ispravan ovakav moj zaključak?

15 O: Tačno.

16 P: Rekli ste u izjavi Tužilaštvu da je izgledalo Vama da je komandant
17 tih jedinica JNA zaista pokušavao da razdvoji sukobljene grupe. Jeste li
18 tako rekli?

19 O: Da, to je bio naš utisak da je on dobio naređenje da se tamo
20 rasporedi da se uvjeri da se više ne vode borbe. I da, on je bio vrlo
21 odlučan da to uradi.

22 P: Vi u Vašoj drugoj izjavi Tužilaštvu iz 2002. godine govorite o toj
23 grupi sa srpske strane kao o srpskoj miliciji i objašnjavate da pod srpskom
24

25

26

27

28

29

30

1 milicijom...

2 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da, gospodine Whiting.

3 G. WHITING: [simultani prijevod] Izvinjavam se, bilo je nekoliko
4 pitanja o izjavama svjedoka. Da li bi se one mogle staviti na raspolaganje
5 svjedoku ako će biti pitanja? Mislim da bi bilo takođe dobro da mu se stave
6 na papiru jer mislim da je teško pratiti izjave na e-court, posebno kada se
7 prolazi kroz izjavu.

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Perović, da li imate
9 izjave na papiru, na engleskom? Nadam se i za Vijeće.

10 G. PEROVIĆ: Ja sam se oslonio na to da su te izjave... zvinjavam se, da
11 su te izjave u sistemu, pa zbog toga nemam...

12 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Shvatam.

13 Gospodine Whiting, izgleda da nemamo štampane primjerke, a mislim da
14 bi bilo sasvim legitimno da svi dobiju štampane kopije tako da ako ne mogu
15 da ih nađu u sistemu.

16 G. WHITING: [simultani prijevod] Nemam prigovora na to da svi koriste
17 štampane kopije ili elektronsku sudnicu, ali mislim da za svjedoka je
18 potrebna štampana verzija. Mislim da će to biti jednostavnije jer ovaj
19 prošli svjedok je pokušavao da gleda na ekran i da skida pogled sa ekrana i
20 mislim da to nije baš uspješno funkcionisalo. Stoga će biti dobro da imamo
21 jednu štampanu kopiju barem za svjedoka, a svi ostali mogu ad prate putem
22 elektronske sudnice.

23 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U redu. Mislim da gospodin

24

25

26

27

28

29

30

1 Perović hoće da nam kaže da nema štampanu kopiju.

2 G. PEROVIĆ: Časni Sude, imam jedan primerak na engleskom. To je ova
3 izjava iz februara 2002. godine i evo ja ću se...

4 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Mnogo Vam hvala gospodine
5 Peroviću. A nemamo niti primjerak ove druge izjave.

6 G. WHITING: [simultani prijevod] Ja imam drugu izjavu koja nije
7 označena.

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. Možemo li da dobijemo tu
9 izjavu posredstvom sistema za one koji nemaju štampanu verziju?

10 [Pretnosno vijeće i tajnik se savjetuju]

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

12 Molim Vas da se ove izjave uvrste u elektronski sistem kako bi
13 postale dostupne.

14 G. PEROVIĆ: Mogu li da nastavim, časni Sude?

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Oprostite gospodine Peroviću.
16 Možete nastaviti.

17 G. PEROVIĆ:

18 P: Gospodine Van Lynden, pred Vama su sada obe izjave. Moći ćete sa
19 obe da se koristite. Dakle, govorili smo o izjavi iz 2002. godine na strani
20 drugoj te izjave. Vi grupu sa srpske strane nazivate srpskom milicijom i
21 objašnjavate da "pod srpskom milicijom podrazumevate naoružane lokalne Srbe,
22 a ne redovnu vojsku. Je li tačno?

23 O: Da. Inače, možete ih zvati i snagama Teritorijalne odbrane.

24 P: Upravo to sam hteo da Vas pitam. Danas ste prvi put upotreбили
25 izraz "Teritorijalna odbrana". To niste učinili ni prvom, ni drugom prilikom
26 kad ste davali izjave Tužilaštvu, a ni na suđenju... ni na svedočenju

27

28

29

30

1 u postupku protiv Miloševića. Danas prvi put pominjete Teritorijalnu
2 odbranu. Ranije ste govorili samo o srpskoj miliciji. Da li je to za Vas
3 isto?

4 O: Na primjer, ja bih za slučaj kapetana Dragana rekao "odvojena
5 neformalna paravojna formacija". Što se tiče tih ljudi i onih na koje sam
6 nailazio u drugim mjestima, to je bilo to i nije to uvek bilo isto. Kako se
7 sjećam, ljudi koje sam vidio u Dvoru bili su pod komandom, a to je bilo u
8 sastavu snaga Teritorijalne odbrane.

9 P: Opisali ste pripadnike ovih grupa kao ljude koji su nosili
10 raznovrsnu odeću. Neki su imali maskirnu opremu, izmešanu sa civilnom
11 odećom. Neki su nosili lovačke puške, drugi opet Kalašnjikove ili mašinke.
12 Da li ostajete pri ovom opisu?

13 O: Da. To je opis koji sam danas kazao.

14 P: Dakle, to nisu bili pripadnici policijskih snaga.

15 O: Ne. Policijske snage bi nosile drugačiju uniformu.

16 P: Rekli ste da je u ovom sukobu u selu Struga, da su između ostalih
17 poginula i dva Srbina. Da li je tako?

18 O: Tačno je. Ja sam narednog dana otišao na njihovu sahranu.

19 P: Da li ste imali prilike da vidite nekog pripadnika grupe koja je u
20 ovom sukobu učestvovala sa hrvatske strane?

21 O: Ne sjećam se da sam naišao na bilo kakvog naoružanog Hrvata dok
22 sam bio u Strugi. Mislim da sam vidio dva od ovih koji su bili ubijeni i

23

24

25

26

27

28

29

30

1 nisu mi se činili kao pripadnici policije. Svakako nisu imali policijske
2 uniforme, a da li su nosili oružje ili ne, nisam mogao da ustanovim. Oni
3 jesu bili muškarci.

4 P: Međutim iz činjenice da su ubijena dva Srbina ja zaključujem da
5 su i Hrvati morali biti naoružani. Da li se slažete s ovim mojim zaključkom?

6 O: Apsolutno, i kao što sam već rekao sudu u prethodnom svjedočenju,
7 mora da je bilo naoružanih muškaraca koji su uzvratili paljbu kada su bili
8 napadnuti.

9 P: A da li isključujete mogućnost da su ti naoružani Hrvati, koji su
10 otvorili vatru kada su bili napadnuti, bili istovremeno i pripadnici neke
11 organizovane vojne jedinice? Bez obzira što su bili u civilu?

12 O: Nije mi bilo rečeno, niti taj potpukovnik JNA mi nije ništa rekao
13 o prisustvu bilo kakve neoružane vojne jedinice. Mi smo pitali, ali on je
14 rekao da nije znao za postojanje takve hrvatske vojne jedinice i njeno
15 prisustvo u tom području.

16 P: Nakon toga ste otišli u Dvor na Uni gde ste upoznali, prvi put ste
17 sreli, kapetana Dragana i on Vas je poveo u Glinu koju s... koju su, kako
18 ste nam rekli, njegove snage upravo zauzele, kako Vam je on to objasnio. To
19 je tačno?

20 O: Tačno.

21 P: U istoj izjavi iz 2002. godine na istoj strani 2, opisali ste
22 ljude kapetana Dragana i rekli da su nosili posebne uniforme, ni zapadnjačke
23 maskirne, kako ste rekli, ni one koje je nosila tadašnja JNA, da li je tako?

24 O: Ja se tako sjećam toga.

25

26

27

28

29

30

1 P: Da i biste bili sada u stanju da nešto bliže kažete o izgledu tih
2 uniformi koje su nosili ljudi kapetana Dragana? Ako ne možete da se setite,
3 ja ne inzistiram.

4 O: Ne. Kao što sam već rekao sudijama, ne sjećam se precizno tih
5 uniformi. Sjećam se da su bile drugačije i da se moglo prepoznati da su
6 drugačije, ali izvinite - vidio sam previše uniformi - ne mogu da kažem
7 zašto.

8 P: Na strani tri ove izjave govorite o tome kako Vas je kapetan
9 Dragan odveo u policijsku stanicu u Glini gde Vam je pokazao ljudsku lobanju
10 na kojoj je bilo napisano "Dragan" i reči: "traži se živ, ili mrtav". Da li
11 je tako?

12 O: Nešto tako. Ali, kako se ja sećam, to je pisalo na srpsko-
13 hrvatskom, a ne na engleskom, a meni je ovo prevedeno kao, ovako kako ste Vi
14 rekli.

15 P: Još ste u toj izjavi pomenuli, a i danas ste nešto o tome
16 govorili, da su na zidovima te stanice bila ispisana slova "U". Možete li
17 objasniti šta znače ta slova?

18 O: Kao što sam već rekao u prethodnom svjedočenju, ovo "U" je bilo
19 ispisano na način - kako je meni rečeno - kako se koristilo tokom Drugog
20 svetskog rata za vreme režima Ante Pavelića, za vreme ustaškog režima i to
21 je bila skraćenica za Ustaše.

22 P: Da li su tu policijsku stanicu prethodno držale hrvatske snage?
23 Da li to znate? Mislim na policijsku stanicu u Glini u koju Vas je odveo
24 kapetan Dragan.

25
26
27
28
29
30

1 O: Pretpostavljam da je, pošto je to bila policijska stanica, ona
2 bila pod kontrolom hrvatske policije. Da, barem koliko ja znam. Ne, nije
3 bila pod kontrolom bilo kojih drugih snaga, barem ne koliko ja znam, niti je
4 kapetan Dragan rekao bilo šta drugo da je bilo ko drugi u njoj nego samo
5 hrvatska policija.

6 P: Sljedećeg dana ste videli kapetana Dragana ponovo u Dvoru na Uni,
7 na sahrani Srba poginulih u Strugi. Je li ovo tačno?

8 O: Nisam ga vidio na sahrani. Vidio sam ga ranije toga dana kada je
9 davao konferenciju za štampu. Ne sjećam se da sam ga vidio da je bio
10 prisutan na sahrani.

11 P: Kad je govorio o tome da svi Hrvati pod srpskom kontrolom treba da
12 budu tretirani kako treba i da Srbi ne treba da čine greške koje su činili
13 njihovi neprijatelji - sećate li se da ste o tome govorili - da li je
14 kapetan Dragan na Vas ostavio iskren utisak? Iskreno uverenje?

15 O: Da. To je bio naš utisak. Naš utisak je bio da je on to mislio i
16 da je znao da će to ozbiljno uticati na položaj Srbije i Srba u međunarodnoj
17 zajednici ukoliko budu pravili iste greške koje su pravili Ustaše u Drugom
18 svjetskom ratu.

19 P: Govorili ste nešto i o ljudima pod komandom kapetana Dragana.
20 Nešto o tome ste govorili na svedočenju na suđenju Miloševiću. Izjavili ste
21 da su ti ljudi izgledali disciplinovanije i bolje obučeni od pripadnika
22 drugih naoružanih formacija. Je li to bio Vaš utisak?

23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: U poređenju sa ljudima koje sam vidio u Dvoru, da. To se doimalo
2 jednom organizovanom jedinicom koja je bila disciplinovana i u kojoj je
3 postojala komandna hijerarhija i nama je to tako izgledalo. Kada smo njega
4 pitali, on je potvrdio da su ti ljudi bili trenirani, da su prošli kroz
5 obuku neko vrijeme. Nije nam rekao koliko dugo je trajala ta obuka, ali je
6 rekao da su prošli obuku i da je to razlog zašto je to jedna organizovana
7 snaga, disciplinovana. I to je, dakle, govorio o onim snagama koje je on
8 predvodio.

9 P: Nešto ste danas govorili o sukobu između kapetana Dragana i jednog
10 višeg oficira tadašnje JNA u Glini. Međutim niste bili u stanju na pitanje
11 tužioca da nam kažete nešto više o tome zašto je došlo do tog sukoba, šta je
12 u stvari bio razlog za sukob između njih dvojice?

13 O: Ne... Mislim da sam objasnio. Koliko se sjećam, radilo se o majoru
14 - možda griješim u njegovom činu - ali, koliko se sjećam, on je naredio
15 kapetanu Draganu i njegovim ljudima da odu iz Gline i to je bio razlog
16 njihovog sukoba. Mislim da sam to spomenuo u pređašnjem dijelu svjedočenja,
17 da sam to rekao Sudu. Kapetan Dragan je odbio da ode i onda je došlo do
18 sukoba između njih dvojice.

19 P: To je tačno. Možda moje pitanje nije bilo najpreciznije. U stvari
20 sam hteo da Vas pitam da li ste Vi mogli da naslutite zbog čega je ovaj
21 oficir JNA tražio od Dragana i njegovih ljudi da napuste Glinu, odnosno da
22 je prepuste Jugoslavenskoj narodnoj armiji, kao regularnim jedinicama? Da li
23 ste to mogli da zaključite po nečemu?

24 O: Mislim da sam objasnio Sudu: nisam bio u situaciji da razgovaram
25 sa tim oficirom jer je on vikao na kapetana Dragana, ali pretpostavili smo
26

27

28

29

30

1 da je on možda rekao da je imao naređenja odozgo iz Jugoslavenske narodne
2 armije po kojima je trebalo da se postara o tome da se kapetan Dragan povuče
3 sa svojim borcima. I stoga i pretpostavljam da je taj oficir pokušavao da
4 izvrši naređenja.

5 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Koji jezik su govorili?

6 SVJEDOK: Govorili su srpsko-hrvatskim.

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da li Vi poznajete srpsko-
8 hrvatski?

9 SVJEDOK: Ne.

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ne biste razumjeli šta su oni
11 jedan drugome govorili?

12 SVJEDOK: Ne, ali sa mnom je bio moj producent koji mi je prevodio.

13 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Kad kažete: "Možda je imao
14 naređenje odozgo", da li je to pretpostavka koju Vi pravite, ili Vam je to
15 rekao Vaš producent?

16 SVJEDOK: Nimalo se precizno ne mogu sjetiti tog razgovora od prije 15
17 godina, časni Sude, ali sjećam se da je jasno rekao da kapetan Dragan treba
18 da ide i da njegovi ljudi treba da idu, da odu iz Gline i da treba dozvoliti
19 Jugoslavenskoj narodnoj armiji da preuzme kontrolu. A kako je to precizno
20 rečeno, ne sjećam se.

21 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ne znate da li je to bila Vaša
22 pretpostavka, ili nešto što ste čuli od nekog drugog? Vi ste rekli:

23 "Pretpostavili smo da je on možda rekao da je imao naređenje odozgo iz
24
25
26
27
28
29
30

1 Armije..."

2 SVJEDOK: Ne mogu se precizno sjetiti da li je rekao da je imao
3 naređenja, ali ja se sjećam da je on rekao kapetanu Draganu i njegovim
4 ljudima da idu, a pretpostavljam da je to bilo na osnovu naređenja odozgo
5 koje je imao, ali to ne mogu da ustvrdim zasigurno.

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Pretpostavljate. Hvala.

7 Izvinite gospodine Peroviću. Možete nastaviti.

8 G. PEROVIĆ: Hvala, časni Sude.

9 P: Nekoliko dana posle ove sahrane, posle tog dana, Vi niste boravili
10 u Dvoru na Uni. Je li to tačno?

11 O: Koliko se sjećam da li je to bilo tačno dan kasnije, ili nekoliko
12 dana kasnije, ne mogu se precizno sjetiti kada smo se ponovno našli sa
13 kapetanom Draganom u Dvoru.

14 P: Dakle, ponovo ste se sreli u Dvoru sa kapetanom Draganom i tada
15 Vam je on rekao da je uhapsio neke lokalne Srbe. Pomenuli ste njih
16 desetoricu, za koje je tvrdio da su ubili četiri Hrvatice. Je li tako? To
17 Vam je rekao kapetan Dragan.

18 O: To nam je rekao kapetan Dragan. Ja lično nikada nisam vidio te
19 žene.

20 P: Dakle o samom tom događaju Vi znate samo ono što Vam je rekao
21 kapetan Dragan?

22 O: Tačno.

23 P: On Vam nije rekao kojoj su eventualno jedinici pripadala ta
24 deserica ljudi koje je on držao u pritvoru?

25 O: Oni su bili pripadnici lokalnih snaga, lokalnih srpskih snaga u
26 Dvoru.

27

28

29

30

1 P: Da li ste to Vi zaključili ili Vam je to Dragan rekao?

2 O: Sjećam se da nam je on to rekao.

3 P: Da li Vam je tada kapetan Dragan objasnio od koga je saznao za ovo
4 ubistvo? I da li Vam je objasnio kako je utvrdio da su uhapšeni to ubistvo
5 počinili?

6 O: Ne sjećam se da je dao neko precizno objašnjenje o tome kako je to
7 saznao. Mi smo pretpostavili da je on bio u Dvoru i da je saznao za to, ali
8 ne znamo od koga i ne sjećam se da nam je detaljno pričao o tome kako je to
9 saznao.

10 P: Vi na stranici 3 izjave iz 2002. godine govorite o svojoj
11 impresionirani rešenošću kapetana Dra... Dragana da kazni ljude za koje je
12 mislio da su odgovorni za ovo ubistvo, je li tako? Kažete da ste bili
13 impresionirani rešenošću u tom smislu Je li to tačno?

14 O: Da, to je tačno. Ja sam bio impresioniran njegovom odlučnošću u
15 pogledu toga da ostane vladavina prava na snazi. Time hoću da kažem, on je
16 smatrao da te ljude treba suditi za ono što su počinili. To je vladavina
17 prava, a on nije uzimao zakon u svoje ruke.

18 P: Dakle, ovakvim odgovorom na moje prethodno pitanje dali ste mi
19 šlagvort za sledeće. Da li je po Vašem shvatanju kapetan Dragan bio nadležan
20 da hapsi i optužuje za učinjena krivična dela? Eventualno učinjena? /.../
21 Kad je već reč o vladavini prava.

22 O: Ne mislim da je on tvrdio da ima ovlaštenje da pokrene postupak,
23 kako Vi to kažete. Ja sam osetio da je on imao autoritet, da je imao
24 mogućnost da ih uhapsi, a da li je on stvarno imao takva ovlaštenja ili ne,
25 nije bilo na meni da utvrdim. Ja sam samo se osvjedočio u to da je on te

26

27

28

29

30

1 ljude uhapsio. A da li je to bilo u okviru vladavine prava, to trebate da
2 pitate neke druge ljude.

3 P: Vi to ne znate? Da li je to bilo u okviru vladavine prava, takav
4 postupak kapetana Dragana?

5 O: On nije bio policajac, a uhapsio je 10 ljudi. U jednoj uobičajenoj
6 državi policija bi bila ta koja hapsi takve ljude, no okolnosti nisu bile
7 normalne. Već je postojao sukob, a mislim da je to razlog zašto je on
8 vjerovao da je imao pravo da djeluje. A da li je to u okviru definicije
9 vladavine prava ili ne, takva je bila situacija na terenu i on je smatrao da
10 ima pravo i moć da djeluje na takav način. Nikada nam to nije rekao da će on
11 suditi tim ljudima. On je htio da ih izruči da bi im se sudilo. Kome? Nije
12 bilo jasno.

13 P: Vezano za ovaj događaj, kažete da je potom stigao čovek za koga
14 Vam je rečeno da je Milan Martić i govorili ste o žučnoj raspravi između
15 njega i kapetana Dragana koja je završena tako što je Martić naredio Draganu
16 da ove ljude pusti. Da li je tako?

17 O: Tačno.

18 P: Ta rasprava između njih dvojice odvijala se na srpskom jeziku, je
19 li tako?

20 O: /prijevod engleskog transkripta: "Da./

21 P: Dakle tu je problem o kojem je časni sudija Moloto malopre nešto
22 govorio, odnosno s tim u vezi Vas nešto pitao. Vi niste mogli razumeti
23 njihov dijalog?

24 O: Ne, ali samnom je bio Zoran Kusovac koji je prevodio, a kapetan
25 Dragan nam je došao nešto kasnije i rekao da je dobio naređenje da pusti tih
26
27
28
29
30

1 10 ljudi.

2 P: Tako Vam je rekao kapetan Dragan. Rekli ste da je zbog toga
3 kapetan Dragan bio besan, da je bio ljut što je morao tako da postupi. Da li
4 je to tačno?

5 O: Da. Smatrao je da je to greška jer kao što sam već rekao, on je
6 mislio da Srbi ne treba da prave iste greške koje su pravili njihovi
7 neprijatelji i ukoliko je neki Srbin počinio neki zločin, onda Srbima zato
8 treba suditi.

9 P: Njemu je bilo stalo da to tako bude, da oni koji su počinili neko
10 ubistvo ili neko krivično delo budu za to kažnjeni.

11 O: Da. To nam je on rekao, da to želi.

12 P: Dalje ste govorili o tome da ste sutradan, kako sam ja shvatio,
13 bili u Kninu na ručku, u okolini Knina na ručku sa kapetanom Draganom i
14 Milanom Martićem. Jeste li tom prilikom između njih dvojice primetili neku
15 zategnutost u njihovom međusobnom odnosu? Ja Vas ovo pitam zbog toga što mi
16 se čini logičnim, s obzirom na njihovu raspravu prethodnog dana da bi do
17 takve zategnutosti logično možda moralo doći, je l'?

18 O: Da, ali nisam primijetio neku posebnu zategnutost, napetost.
19 Kapetan Dragan nam je rekao da on smatra da je napravljena greška, ali da on
20 mora da ispoштуje naredjenja gospodina Martića.

21 P: Danas Vam je pokazan dokument, to je pismo izvesnog Nikole
22 Boljanića, načelnika ratnog štaba u Dvoru na Uni; bar tako stoji u tom
23 dokumentu. U vreme kad ste se bavili zbivanjima tamo da li ste znali za
24 postojanje takvog ratnog štaba u Dvoru i za tog Nikolu Boljanića? Da li ste
25 čuli za tog Boljanića?

26 O: Znao sam da je postojao određeni komandni lanac. Ne znam da li su
27
28
29
30

1 se oni zvali ratni štab. Ne, ne sjećam se da mi je to rečeno.

2 Ali možda sam se sreo s tim čovjekom. Ne sjećam se njegovog imena.
3 Jedino ime kojeg se sjećam iz Dvora je neko ko se zvao Vajagić i mislim da
4 je on bio komandant te Teritorijalne odbrane ili milicije, odnosno
5 paravojnih snaga - kako god želite da ih zovemo. To je jedino ime kojeg mogu
6 da se sjetim.

7 P: Vama je tužilac predočio taj dokument i Vi ste se upoznali sa
8 njim. I osim ovog događaja vezanog za Strugu, selo Struga, dakle, ako
9 izuzmemo taj događaj, da li Vam je bilo šta iz ovog dokumenta bilo poznato,
10 osim ovog događaja? /.../ On se navodi u paragrafu 4 tog izveštaja.

11 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, ako mogu da se umiješam.
12 Mislim da bi bilo fer da se svedoku ponovo pokaže dokument, ako će se
13 postavljati pitanje u vezi s tim.

14 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ja sam upravo želio da sugerišem.
15 Gospodine Perović, Vi mu možete reći tačno ono o čemu želite da
16 govori, da li se sjećate? Ovo je unakrsno ispitivanje. Vi možete njemu
17 direktno reći ono što želite da pogleda, možete ga uputiti na paragraf.

18 G. WHITING: [simultani prijevod] Da bi pomogao, to je dokazni predmet
19 588.

20 G. PEROVIĆ: Da, 588 koji smo maloprije imali ja mislim na... na
21 monitoru. Dakle, to je taj izveštaj Nikole Boljanića, načelnika ratnog štaba
22 u Dvoru na Uni.

23 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Molim da se to stavi na ekran.

24 G. PEROVIĆ: E, samo podignite da bismo došli do paragrafa 4. Je li to
25 taj dokument? Jeste.

26

27

28

29

30

1 P: Paragraf 4 govori o događaju od 28.07.1991. godine i to je: "U
2 večernjim satima dobio sam informaciju da je došlo do nekontrolisanog i
3 nečasnog djela od strane pripadnika diverzantskog voda koji su istog dana
4 lišili života bolesnike, žene, u domu zdravlja u Dvoru na Uni."

5 O tom se događaju, dakle, radi. To je ono što vam je ispričao kapetan
6 Dragan. To je događaj zbog koga je on uhapsio ove ljude o kome smo maloprije
7 govorili, je li tako?

8 O: Da, da. Pretpostavljam da je tako, ali ja se ne sjećam precizno
9 datuma.

10 P: Ja navodim datum koji stoji u izveštaju, a mogu da razumem da se
11 Vi ne sećate tog datuma. E sad, ja sam Vas pitao osim tog događaja, za ove
12 ostale događaje koji se pominju u ovom dokumentu Vi ne znate, niste čuli
13 ništa. Oni su za Vas nepoznati, je li tako?

14 O: Mogu li samo da pogledam cijeli dokument. Da li bi bilo moguće da
15 pogledamo početak dokumenta?

16 Ne, nisam upoznat sa ovim ostalim događajima.

17 P: Dakle, ostali događaji su za Vas nepoznati. A kad je reč o ovom u
18 Dvoru, Vi vidite da tu, u tom izveštaju Boljanić navodi da su pripadnici
19 izvesnog diverzantskog voda, kako je on dobio informaciju, izvršili ovaj
20 zločin. Pripadnici izvesnog diverzantskog voda. Jeste li za to znali pre
21 nego što Vam je ovaj izveštaj predložen?

22 O: Ja se ne sjećam da nam je kapetan Dragan ikada rekao da su to bili

23
24
25
26
27
28
29
30

1 pripadnici neke konkretne jedinice. Ne, ne sjećam se.

2 P: Kako sam shvatio ono što ste govorili odgovarajući na pitanje
3 tužioca, a pošto sam se upoznao i sa Vašim izjavama ranije datim Tužilaštvu,
4 ja zaključujem da ste Vi sa Milanom Martićem imali samo jedan da tako kažem
5 neposredan kontakt, uslovno govoreći neposredan, i to je bilo za ovim ručkom
6 u okolini Knina, je li tako?

7 O: Jedan susret sa Milanom Martićem, to je to što me pitate? Da, to
8 je bio jedini naš susret kada smo razgovarali. Da.

9 P: Opisali ste Martića kao čoveka koji nije bio zainteresovan za
10 novinare. Je li to tačno?

11 O: Opisao sam ga kao čoveka koji nije smatrao da vrijedi provoditi
12 vrijeme sa stranim novinarima. Da li je on provodio vrijeme sa domaćim
13 novinarima, ne znam, ali sa ljudima kao što sam bio ja, strani novinar,
14 činilo se da nije bio zainteresovan da s nama razgovara.

15 P: U tom kontekstu na jedno od pitanja kolege iz Tužilaštva, Vi ste
16 rekli da Vam se činilo da je... da su za njega svi novinari po definiciji
17 bili špijuni, tipično za stari jugoslovenski komunistički mentalitet. I ja
18 Vas sada pitam, šta znači tipično za stari jugoslovenski komunistički
19 mentalitet?

20 G. WHITING: [simultani prijevod] Mogu li - samo da budemo precizni
21 ovdje - mislim da je važno. Ja mislim da se u ovom pitanju malo pogrešno
22 tumači iskaz svedoka; jer ovo što je svedok objasnio, on je rekao da on
23 govori o stranim novinarima, a iz ovog poslednjeg pitanja to nije bilo jasno
24 jer se pominju svi novinari. Ako bi to moglo precizno da se kaže, ja ne bih
25 imao prigovor na to.

26

27

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da, gospodine Perović, izvolite.

2 G. PEROVIĆ: Ja sam upravo mislio da je to jasno da se radi o stranim
3 novinarima, ali evo, iz opisa Martića, iz karakterizacije koju ste Vi dali
4 njegove ličnosti proizlazi da on nije verovao strancima i da su svi
5 novinari, dakle strani, po definiciji bili špijuni, tipično za stari
6 jugoslovenski komunistički mentalitet. To su Vaše reči, je li tačno? To je
7 Vaša prva izjava Tužilaštvu. Imate je pred sobom, strana 16.

8 O: To je zaista bio moj utisak i to je takođe potvrđeno kasnije u
9 mojim drugim kasnijim kontaktima sa ljudima iz JNA, posebno u Vukovaru kada
10 smo se sreli sa oficirima koji jednostavno zbog toga što smo mi bili strani
11 novinari su smatrali da nama ne mogu vjerovati, da smo mi verovatno špijuni.
12 To je bio moj utisak u to vrijeme. Da i gospodin Martić, koji je bio iz
13 policije, ima sličan mentalitet i da ne shvata na isti način nas kao što nas
14 je shvatao kapetan Dragan koji je smatrao da je naše prisustvo prilika da
15 lokalni Srbi međunarodnoj zajednici izlože stvar za koju se bore.

16 P: I pod tim podrazume... to shvatate kao stari jugoslovenski
17 komunistički mentalitet?

18 O: To mi je objasnio i moj producent da unutar oružanih snaga kao i
19 policijskih snaga da je tu utemeljeno nepovjerenje u odnosu na strane
20 dopisnike.

21 P: Još kažete za Martića na istoj stranici u istom paragrafu: "da je
22 bio pravi provincijalac koji je malo znao o Jugoslaviji izvan granica
23 Krajine, a kamoli o ostatku Europe. I zaključujete: "sitni provincijski
24
25
26
27
28
29
30

1 pandur". Jesu li to Vaše reči? To je 5. paragraf na strani 16. i posljednje
2 rečenice tog paragrafa.

3 O: Ne mogu da nađem stranicu, nemam paragraf 5. Nemam pet paragrafa
4 na 16. stranici, možda Vi imate prevod na srpsko-hrvatski.

5 P: To može da bude nesporazum. Ja gledam B/H/S verziju. To bi trebalo
6 kod Vas da je na strani 18.

7 O: Da, našao sam. To je na stranici 18 u prevodu na engleski. To je
8 bio moj utisak, moj dojam o gospodinu Martiću. Da je on bio drugačiji i da
9 je njegov odnos prema osobama kao što sam bio ja bio drugačiji od odnosa
10 kapetana Dragana. To je bio moj dojam u to vrijeme, nakon tog jednog
11 razgovora za ručkom.

12 P: I takav Vaš utisak izrazili ste Tužiocu u izjavi za Tužilaštvo
13 rečima da je bio "provincijalac i sitni provincijski pandur".

14 O: To sam rekao i to je zapisano u mojoj izjavi.

15 P: Da li ovakvo zaključivanje o ovom čoveku smatrate uvredljivim?

16 O: Ne, od mene je tražen moj utisak i ja sam rekao kakav je to
17 utisak.

18 P: Kako biste Vi reagovali kad bi neko za Vas rekao da ste obično
19 belosvetsko njuškalo? Da li biste to smatrali uvredom?

20 G. WHITING: [simultani prijevod] Ulažem prigovor na to.

21 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da, gospodine Whiting.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. WHITING: [simultani prijevod] Ja ulažem prigovor. Mislim da je to
2 argumentativno i da stvarno nije relevantno i da to nije adekvatan odnos
3 prema ovom svjedoku.

4 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Perović, izvolite.
5 Odgovorite na prigovor.

6 G. PEROVIĆ: Naravno da ga smatram neosnovanim. Ja sam uporedio dve
7 moguće uvrede. Jednu je izrekao tužilac... ovaj... svjedok na račun
8 optuženog, a ja sam ga doveo u situaciju da razmisli kako bi on reagovao u
9 sličnoj situaciji, da li bi to smatrao uvredom. Ne vidim zbog čega je
10 tužilac smatrao osnovanim da prigovori u ovoj situaciji.

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ali šta kažete na prigovor? Naime,
12 prigovor je bio da ste Vi argumentativni jer svjedok je objasnio, od njega
13 je traženo da dâ svoj utisak, i on je dao svoj utisak. A ako Vi smatrate da
14 je taj njegov utisak uvredljiv, on verovatno nije imao nikakav drugi način
15 da to kaže osim da kaže pošteno ono što je vidio i ono što misli. Ono što mi
16 želimo da znamo danas su činjenice u tom predmetu, a ne šta bi on mislio ili
17 kako se on osjećao u tom trenutku i da li bi to nazvao na sličan način.

18 G. PEROVIĆ: Časni Sude, nije utisak svedokov o optuženom uvredljiv,
19 već reči koje je on upotrebio za optuženog, opisujući ga. Pošto on ne smatra
20 da se radi o uvredi ako se za nekog kaže da je "provincijalac i sitni
21 provincijski pandur", ja sam pitao svedoka da li bi on bio uvređen kad bi
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1   neko u sličnoj situaciji za njega rekao to što sam rekao. Ja nisam rekao
2   ništa za svedoka niti tvrdim.

3   SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ne dozvoljava se to pitanje,
4   gospodine Perović.

5   G. PEROVIĆ: Hvala, časni Sude.

6   P: Kroz Vaše izjave date Tužilaštvu i kroz ono što ste danas govorili
7   pred Sudom, zaključujem da Vi o sebi imate dobro mišljenje. Kažete: "da ste
8   vrlo iskusan novinar, dugogodišnji ratni reporter" i kažete da niste bili ni
9   najmanje pristrasni. Je li tako?

10   SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da, gospodine Whiting.

11   G. WHITING: [simultani prijevod] Ulažem prigovor. Prije svega na prvi
12   dio; mislim da nije relevantan. A kada je riječ o drugom dijelu, o
13   pristrasnosti, mislim da je to nejasno, neodređeno.

14   SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Perović.

15   G. PEROVIĆ: Na strani 16. u posljednjem paragrafu, ne znam na
16   engleskom koja je to strana, na B/H/S verziji je 16. i poslednja rečenica
17   na strani 18. te engleske verzije. Svedok za sebe kaže: "Nisam ni najmanje
18   bio pristrasan." Ja sam njega citirao.

19   SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Koji je Vaš odgovor na prvi dio,
20   da "Vi imate visoko mišljenje o sebi"?

21   G. PEROVIĆ: To je pitanje meni?

22   SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da. Kada je gospodin Whiting
23   uložio prigovor, Vi ste rekli sljedeće: "U Vašoj izjavi koju ste dali
24   Tužilaštvu i tokom Vašeg iskaza danas, ili iz Vašeg svjedočenja, moglo bi
25   se zaključiti da Vi imate visoko mišljenje o sebi. Ratni dopisnik veliki
26   broj godina i Vi tvrdite za sebe da niste ni najmanje pristrasni."

27

28

29

30

1   Gospodin Whiting je uložio prigovor na izjavu koju ste Vi rekli da
2   svedok ima visoko mišljenje o sebi i takođe na dio izjave da on misli da
3   nije ni najmanje "pristrasan". Vi ste nam objasnili zašto ste koristili
4   riječ "pristrasan", jer je on sam koristio u svojoj izjavi.

5   A moje pitanje za Vas je koja je Vaša reakcija, koji je Vaš odgovor
6   na taj prvi dio izjave kada ste rekli da on ima visoko mišljenje o sebi,
7   dakle, da svjedok ima visoko mišljenje o sebi.

8   G. PEROVIĆ: [simultani prijevod] Visoko ili dobro, mislim da je
9   svejedno, ali ako neko za sebe kaže da je iskusan profesionalac sa
10   višegodišnjim stažom ratnog reportera i da je potpuno objektivan, potpuno
11   nepristrasan, ja zaključujem da takav čovek o sebi dobro misli. Zato sam to
12   konstatovao. To su reči koje je za sebe svjedok upotrebio.

13   SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Nisam sasvim siguran da sam Vas
14   razumio. Da li Vi kažete da svedok u izjavi kaže da misli dobro o sebi, ili
15   visoko o sebi? Da li Vi kažete da su to riječi kojima on sebe opisuje? On
16   nam je samo rekao koje je njegovo iskustvo kao ratnog dopisnika. Ali da li
17   činjenica što neko navodi svoje biografske podatke već sama po sebi znači
18   da neko misli o sebi dobro, ili da ima visoko mišljenje o sebi, ili samo
19   objašnjava svoju biografiju, svoje iskustvo?

20   G. PEROVIĆ: /prijevod engleskog transkripta: "Prihvaćam to časni..."/
21   Sude, i preformulisat ću pitanje, odnosno izostaviću ono što stvara
22   zabunu. Dakle, svjedok za sebe kaže da je iskusan novinar, pravi
23   profesionalac i da nije bio ni najmanje pristrasan.

24
25
26
27
28
29
30

1 To su njegove reči.

2 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala lijepo.

3 G. PEROVIĆ:

4 P: A moje pitanje s tim u vezi je da li je siguran, da li je potpuno
5 uveren u to da nije bio pristrasan izveštavajući sa prostora bivše
6 Jugoslavije.

7 O: Ne, mislim da nisam bio pristrasan kada sam izvještavao iz bivše
8 Jugoslavije.

9 P: I samo još nešto. Kažete u ovom rezimeu, pretposljednja rečenica
10 glasi: "Svijet je mogao da vidi gde leži najveća krivica." I s tim u vezi
11 pitanje: Šta pod "svetom" podrazumevate? Vašu veliku novinsku agenciju,
12 mrežu? Šta je za Vas "svet"? Kad kažete: "Svet je mogao da vidi gde leži
13 najveća krivica", šta to za Vas znači "svet"?

14 Ovo Vas pitam zbog toga što ovaj Sud upravo u ovom i u drugim
15 postupcima utvrđuje gde leži krivica, čija i u kolikoj meri. Vi pre 15
16 godina saopštavate da je "svet je mogao da vidi gde leži najveća krivica."
17 Šta pod "svetom" podrazumevate?

18 O: Nisam to rekao prije 15 godina; ovo piše u mojoj izjavi. Ja mislim
19 da su novinari izvještavali, ne samo ja već stotine novinara su izvještavale
20 o događajima koji su se dešavali 90-tih godina u bivšoj Jugoslaviji i to je
21 jasno pokazalo svakome ko je to pratio, čitao, slušao, u vezi s tim šta se
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 dešavalo tokom tog sukoba i gdje leži najveći dio krivice.

2 Koliko je meni poznato, rad ovog Suda je usmjeren na to da pokušaju
3 da sude pojedincima, građanima bivše Jugoslavije za pojedinačne zločine koji
4 su počinjeni. A to su dvije različite stvari.

5 P: Dakle, možete li mi odgovoriti na pitanje šta je "svet" za Vas?

6 O: Mislio sam na međunarodnu zajednicu. Bilo ko kô čita novine, gleda
7 televiziju ili sluša radio.

8 P: To je Vaš odgovor?

9 O: Da.

10 G. PEROVIĆ: Časni Sude, ja sam završio sa svojim unakrsnim
11 ispitivanjem. Nemam drugih pitanja za ovog svedoka. Zahvaljujem.

12 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala lijepo, gospodine Perović.
13 Gospodine Whiting.

14 G. WHITING: [simultani prijevod] Nemam pitanja o dodatnom
15 ispitivanju.

16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala, gospodine Whiting.

17 Sudsko vijeće ispituje svjedoka:

18 SUDIJA HOEPFEL: [simultani prijevod] Možda samo jedno pojašnjenje.
19 Kako bi shvatio ulogu novinara u to vrijeme, govorili ste o "utemeljenom
20 nepovjerenju" prema stranim novinarima u određenim situacijama. To ne biste
21 smatrali fenomenom bivše Jugoslavije, zar ne?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Svakako ne, časni Sude. Ja sam na to nailazio u zemljama kao što
2 su Irak, Iran... Živim u bivšoj komunističkoj zemlji, Bugarskoj.

3 SUDIJA HOEPFEL: [simultani prijevod] Dakle, to je više opšte prirode?

4 O: Da. To je više opšte prirode.

5 SUTKINJA NOSWORTHY:[simultani prijevod] Nemam pitanja za ovog
6 svedoka.

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ja takođe nemam pitanja. Mislim da
8 ste Vi odgovorili na sva moja pitanja tokom Vašeg iskaza. Hvala Vam lijepo.

9 Da i proizilazi neko pitanje iz pitanja sudije Hoepfela?

10 G. WHITING: [simultani prijevod] Ne.

11 Gospodine Perović.

12 G. PEROVIĆ: Časni Sude, nemam drugih pitanja.

13 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala lijepo.

14 Gospodine Van Lynden, hvala Vam što ste došli da svedočite. Vijeće
15 Vam je zahvalno. Ovo je kraj Vašeg iskaza. Možete se povući.

16 SVJEDOK: Hvala, časni Sude.

17 [Svedok izlazi iz sudnice]

18 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da li želite da pozovemo sljedećeg
19 svedoka ili je ovo zgodan trenutak za pauzu?

20 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, mi nemamo više svedoka
21 za danas. Mi smo očekivali da će gospodin Kiruđa završiti danas i kada smo

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 odlučili da radimo duže, onda smo već bili poslali svog drugog svjedoka
2 kući, tako da nemamo do utorka svedoka.

3 Imam dva administrativna pitanja.

4 Bilo je jasno pred kraj unakrsnog ispitivanja da što se tiče ovog
5 posljednjeg svedoka da branilac se pozivao na izjave svedoka. Svedok je imao
6 izjave, niko drugi ih nije imao, one se nisu pojavile u elektronskom sistemu
7 i čini mi se da to nije efikasna praksa da se izjave pojavljuju u
8 elektronskom sistemu. Dokumenti se sklanjaju, pojavljuju izjave... predlažem
9 da usvojimo praksu da se u unakrsnom ispitivanju po izjavama pripreme
10 štampane verzije. Mislim da će to biti bolje.

11 Pod dva, dobili smo nalog od Suda da napravimo izbor dokaznih
12 predmeta. Mi smo to uradili kako je naloženo u pogledu dokaznog predmeta 24
13 i dokaznog predmeta 476. Onda je ovaj naš izbor uvršten u elektronski
14 sistem, mogu reći ID brojeve i možda da zamolimo sekretara da odredi
15 brojeve, možda samo da im se odrede brojevi.

16 A što se tiče dokaznog predmeta 24, pod dokumentom ID 0035-9426.1, a
17 za dokazni predmet 476, naš izbor je u okviru dokumenta ID 0115-7663.1.

18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Sve što treba da se uradi to je da zamolimo sekretara da tim dvama
2 dokumentima da ove brojeve. Hvala Vam.

3 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam gospodine Whiting.

4 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Ako niste željeli da reagujete na
5 to, zar neće oni ostati sa istim brojevima dokaznih predmeta, a samo s tim
6 da se izvadi stari materijal?

7 G. WHITING: [simultani prijevod] To je jedan od mogućih načina, i ako
8 Odbrana napravi svoj izbor, onda će to biti novi dokazni predmet. Šta god...
9 mi prihvatamo sve što je najbolje i što najbolje odgovara. Možda da izvadimo
10 stare dokazne predmete.

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da li sam u pravu ako kažem da
12 nije moguće da - obraćam se Vama gospodine Milovanoviću, ne možemo Vas
13 zanemariti, da li sam u pravu - nije moguće u elektronskom sistemu imati A i
14 B odjeljke istog dokaznog predmeta? Ne možete reći dokazni predmeti Tužioca
15 su na primjer 24A, a dokazni predmeti obrane su 24B. To nije moguće? Da li
16 sam u pravu?

17 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, Odbrana će prihvatiti stanovište Suda
18 koje ukazuje na najracionalnije moguće poslovanje u ovim predmetima. To je
19 pitanje o kojem može da se razmisli. U svakom slučaju ja mislim da
20 dupliranje stvari uvek može da pravi problem. To je jedna stvar. Ako mi
21 dopuštate, hteo sam samo da kažem još jednu stvar u vezi sa obradom ovih
22 knjiga. Prošli put kada sam dobio nalog Sudskog veća da se mi izjasnimo o
23 našoj knjizi, ja sam razumeo da se to odnosi samo na jedan primjerak knjige.
24 Naknadno sam shvatio da mi treba da to učinimo u odnosu na sve tri knjige.

25

26

27

28

29

30

1 Molio bih Sudsko veće da nam produži rok do sledećeg ponedeljka da bismo to
2 uradili, da bismo stigli da to uradimo. Ja sam naš raspored vremena i rada
3 prilagodio obavezi samo u odnosu na jednu knjigu. Zašto sam tako shvatio?
4 Tako sam shvatio; jednostavno se to dogodilo i molim da to prihvatite kao
5 realno objašnjenje i da nam dozvolite da i mi uradimo svoj dio posla. To, to
6 je jedna stvar.

7 Druga stvar...

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Postojala su tri dokazna predmeta,
9 gospodine Milovančević, a svaki dokazni predmet odnosio se na neku knjigu.
10 Kako ste mogli misliti da je to bila jedna knjiga? Ne razumijem. Ali, pošto
11 nećemo imati sjednicu u ponedjeljak, to će morati biti u utorak. Možemo li
12 se vratiti na to u utorak.

13 Mogu li ponovno da postavim pitanje, da li je moguće imati i A i B?

14 [Pretno vijeće i tajnik se savjetuju]

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dobro.

16 Samo da završim, gospodine Milovančeviću.

17 Predložit ću onda da Sekretarijat pronade koji je najbolji način da
18 se tim dokumentima daju brojevi. Nađite koji je najbolji način.

19 Mislim da je u interesu Vijeća, ako postoji način da se povežu
20 dokazni predmeti tako da se zna da su oni povezani. Ako nije moguće, nije.

21 Drugo pitanje koje ste pokrenuli, gospodine Whiting, to je bilo
22 pitanje izjava, odnosno njihovog predočavanja u štampanim verzijama ako
23 znamo da ćemo ih koristiti.

24 Imate li nešto da kažete o tome, gospodine Milovančeviću?

25

26

27

28

29

30

1 G. MILOVANČEVIĆ: Ne, časni Sude. Ukoliko je to lakše, a izgleda da se
2 pojavljuje da je lakše i da je efikasnije, mi se slažemo sa tim, to nije
3 nikakav problem. Samo je bitno da znam, o unapred da to treba da bude tako.
4 Ali sam želeo jednu drugu stvar da kažem u vezi sa ovim što nam je gospodin
5 Whiting saopštio. Znete...

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvolite gospodine Milovančević.

7 G. MILOVANČEVIĆ: /prijevod engleskog transkripta: "Mi smo za..."/
8 ...brinuti situacijom da danas nemamo drugog svedoka, a juče smo morali da
9 radimo prekovremeno, sa potpuno izmenjenom satnicom rada i da prilagođavamo
10 naše unakrsno ispitivanje tim vanrednim okolnostima da bismo danas čuli da
11 je tužilac računao da će, eto, gospodin Kiruđa i danas biti ispitivan
12 unakrsno. Pa ja mogu samo da se zapitam, o čemu se ovde radi. I koji je bio
13 razlog da onda tim Odbrane bude doveden u takvu situaciju? Da bismo sada
14 pravili pauzu. Evo, nema sad drugog svedoka. Ne mislim da je to baš sasvim
15 ozbiljno ponašanje.

16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Imate li odgovor /?gospodine
17 Whiting/?

18 G. WHITING: [simultani prijevod] Ja sam mislio da sam to objasnio.

19 Evo šta se desilo. Gubim tok misli. Jučer smo gledali raspored i
20 činilo nam se jasno da će nastaviti gospodin Kiruđa i danas i da ćemo onda
21 imati ovoga svedoka i da nam neće trebati sljedeći. Ujutru, prvo što smo
22 uradili bilo je da organizujemo za vještaka, vojnog vještaka, gospodine Poju
23 da se vrati jer nismo htjeli da čeka tri dana u Hagu i da se prekine
24
25
26
27
28
29
30

1 njegovo svjedočenje.

2 Nakon što smo to uradili, saznali smo o gospodinu Kiruđi koji treba
3 da se vrati, ako je moguće, danas. I onda smo ujutru preduzeli korake da
4 vidimo možemo li zasjedati duže, a to je razriješeno tek nedugo po početku
5 zasjedanja. I, iako smo te korake preduzeli, nije bilo jasno da ćemo
6 završiti jučer i zato nismo vratili gospodine Poju sa aerodroma, i on je već
7 bio na putu, tako da se to nije moglo promijeniti.

8 Ja moram da konstatujem da je gospodin Milovančević završio jučer sa
9 unakrsnim ispitivanjem za koje je imao u izobilju vremena i mislim da je
10 bilo jasno da ako je potrebno da on može da nastavi i danas. Tako da mislim
11 da se ne može raditi o nekakvoj šteti koja mu je nanesena.

12 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da li sam dobro shvatio da taj
13 aranžman da zasjedamo duže jučer - nije li to bilo prevashodno zato da se
14 udovolji potrebama gospodina Kiruđe?

15 G. WHITING: [simultani prijevod] To je bilo potpuno iz tog razloga i
16 to je bio jedini razlog.

17 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] I nije bilo nikakvog drugog
18 razloga?

19 G. WHITING: [simultani prijevod] Tačno.

20 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Nije bilo ničega čemu je trebalo
21 danas da izađemo u susret?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. WHITING: [simultani prijevod] Tačno.

2 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Čak i da ste imali danas svedoka,
3 i opet biste isto to zatražili što ste zatražili jučer?

4 G. WHITING: [simultani prijevod] Tačno.

5 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

6 Upravo sudija Nosworthy me je podsjetila da kažem da će sekretar ove
7 brojeve za dokazne predmete odrediti izvan sudnice. Ne morate se truditi
8 uraditi sada.

9 Gospodine Milovančeviću, kažete da ćete pokušati da udovoljite
10 zahtjevu da se obezbjede štampani primjerci izjava ukoliko mislite da će se
11 koristiti u unakrsnom ispitivanju ili u glavnom ispitivanju. Hvala Vam na
12 tome.

13 Pretpostavljam da ste čuli odgovor gospodine Whitinga i ne želim da
14 se tim pitanjem bavim dalje ili više, jedini komentar koji ću dozvoliti je
15 komentar na zahtjev za štampane primjerke izjava kada se ocjenjuje da
16 njihovo korištenje u elektronskom sistemu neće biti efikasno.

17 Sud prekida sa radom i nastavljamo sa radom u utorak, 6. juna u 9
18 sati ujutro u ovoj sudnici.

19 --- Sjednica završena u 17.26h,

20 Nastavak u utorak, 06.06.2006. u 9.00h

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30